

**Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas
darba grupas „Par sabiedrisko mediju attīstības jautājumiem”
SĒDES PROTOKOLS
Rīgā, 2009. gada 21.decembrī**

Nr. 8

Sēde atklāta: plkst. 10:00.

Sēdi vada:

Ingrīda Circene, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vadītāja

Sēdi protokolē:

Ieva Beitika, LU

Sēdē piedalās:

Ingrīda Circene, Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vadītāja
Dmitrijs Petrenko, politika.lv
Ieva Beitika, LU
Uldis Lavrinovičs, LVRTC
Jānis Bokta, LVRTC
Andris Mellakauls, NRTP
Dace Buceniece, NRTP priekšsēdētāja vietniece
Linda Pavļuta, Kultūras ministrijas Eiropas Savienības politikas nodaļas vadītāja
Artūrs Bergholcs, SM
Edgars Kots, LTV
Toms Meisītis, Lattelecom
Toms Ābele, Lattelecom
Linda Štokmane, Lattelecom
Ilze Lūkina, Satiksmes ministrijas sakaru departamenta juriskonsulte
Leonīds Muceniņš, Televīzijas tehnisko darbinieku arodbiedrības priekšsēdētājs
Dace Krejere, LR žurnāliste
Jānis Juzefovičs, citadiena.lv
Vita Dreijere, studente
Arvils Ašeradens, mediju eksperts
Boriss Čilevičs, Saeimas deputāts, SC
Anda Rožukalne, RSU
Aija Čālīte – Duļevska, žurnāliste
Ina Druvieta, Saeimas deputāte, PS
Pēteris Tabūns, Saeimas deputāts, TB/LNNK
Liene Liepiņa, Saeimas deputāte, JL
Ērika Zommere, Saeimas deputāte, TP
Gunta Līdaka, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas izpilddirektore
Oskars Kastēns, Saeimas deputāts, LPP/LC
Ābrams Kleckins, NRTP priekšsēdētājs
Uldis Grava, Saeimas deputāts, JL
Dārija Juškeviča, NRTP
Ilze Brigita Veitnere, „Ētikas tilts Latvijā”
Ilmārs Muuls, LEKA
Māris Zariņš, jurists

Dzintra Geka, NRTP
Inta Brikše, LU

Sēdes pamata jautājumi: 1. Darba grupas darbības rezultāti un turpmākie uzdevumi.
2. VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" ieņēmumu izlietojuma likumība un atbilstība VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" darbības mērķiem.

I.Circene

Labrīt, cienījamie kolēģi. Mums šodien ir diezgan saspringta darba kārtība, un tāpēc mēs varētu sākt. Man prieks jūs redzēt Ziemassvētku nedēļā. Tas norāda uz mūsu čaklu darbu. Darba kārtība mums tiešām bija plānota diezgan plaša; un man ir jautājums jums, kādā secībā un cik daudz mēs varam pagūt izdarīt. Mums ir priekšlikums īsi apkopot darba grupas darbības rezultātus, jo tā mēs bijām runājuši, ka mēs uz jauno gadu iesniegtu to, ko mēs esam izskatījuši un padarījuši, vienotos par to, ko mēs darām janvārī. Mums šodien ir arī uzaicināts Mellakaula kungs saistībā ar prezentāciju par pārvaldes modeļiem un plkst. 11:00 mums ir solījusi atnākt Sudrabas kundze saistībā ar Valsts kontroli īsumā informēt, kā viņa redz problēmas ar šo apraidi, ar tehnoloģijām, ar konkursa rezultātiem, un līdz ar to es domāju, ka sāksim čakli darbu. Pirmajai es došu vārdu Brikšes kundzei.

I.Brikše

Vēl gluži neesmu sagatavojusies, jo fails neveras vaļā. Tas notiek apbrīnojami lēni.
[Kamēr I.Brikše gatavojas prezentācijai, tiek izrunāts jautājums, kā strādāt tālāk brīvdienā laikā. Panākta vienošanās, ka nākamā darba grupas sēde ir 11.janvārī].

I.Circene

Varu informēt par Elektronisko mediju likumu. Mēs *[Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija]* esam tiešām esam tikuši uz priekšu diezgan tālu. Apmēram ceturto daļu, varbūt mazliet mazāk, bet mums ir viens otrs būtisks jautājums, kur mēs pagājušajā reizē arī apstājāmies. Bet mēs, sākot turpināt strādāt gan šodien, gan rīt un līdz ar to, ja mēs divas dienas, divas komisijas sēdes vēl pagūstam līdz jaungadam, tad es domāju, ka mēs paiesim uz priekšu. Tātad katrā gadījumā no komisijas puses mēs darām visu, ko mēs varam izdarīt.

D.Buceniece

No NRTP puses liels paldies par to.

I.Circene

Es domāju, ka mēs kā sadarbības partneri šo lietu tiešām uzskatām kā ļoti nopietnu; un ko mēs no abām pusēm varam darīt, to mēs arī darām.
Vai mums ir kādas ziņas, kas tad tagad notiek ar Eiropas normatīvajiem aktiem un mūsu likumdošanu, kura ir spēkā? Jautājums droši vien Dacei.

D.Buceniece

Jā. 19.datums bija sestdien. Tagad Eiropas Komisija šodien izplatīs preses relīzi ar apkopojumu par dalībvalstīm, kas ir pārņēmušas direktīvu un kas nē. Un tad sāksies nepatīkamās procedūras. Mēs ar juristi bijām ļoti interesantā seminārā Tieslietu ministrijā par jauno Lisabonas līgumu un pārkāpumu procedūrām. Tur ir lielas soda naudas, un arī procedūra ir ātrāka, nekā tas ir bijis līdz šim. Eiropas Komisija jau iniciē sākumā soda naudas apmēru. Minimālā summa – 320 000 eiro. Diemžēl.

I.Circene

Nē, bet man tas jautājums vairāk... kā jau es pagājušā reizē teicu, tad Kultūras ministrijai, kura ir atbildīgā ministrija par šo normatīvo aktu ieviešanu. Kādēļ mēs neiesniedzām grozījumus?

L.Pavļuta

Grozījumi ir tik apjomīgi. Kā jau mēs runājām, lielākā daļa pat neskar sabiedrisko televīziju, kas ir direktīvā. Lineārie pakalpojumi u.c. Grozījumi par tehnoloģijām - tie ir tik apjomīgi, ka tie nevar būt grozījumi; ir nepieciešams jauns likums.

D.Buceniece

Tas ir viens. Un otrs – mēs arī vienojāties jau manis vadītajā darba grupā, kur kopā ar Raidorganizāciju asociāciju teicām, ka ir nepieciešams jauns likums. Mēs domājam, ka visu šo procesu ir iespējams apvienot – gan direktīvas ieviešanu, gan jaunas normatīvās bāzes radīšanu.

Ja mēs oktobra beigās būtu iesnieguši visus šos apjomīgos grozījumus, varbūt būtu ātrāk, varbūt nē. Es nevaru minēt.

I.Circene

Kā paskaidrojumu rakstu, ka mēs cītīgi strādājam pie esošā...

D.Buceniece

Nē. Mēs, protams, skaidrosim.

I.Circene

Jā, jo mēs vienkārši fiziski ātrāk nevaram. Ņemot vērā, ka mēs virzāmies uz priekšu un skatām šo likumprojektu. Mēs no savas puses ātrāk nevaram.

Es saprotu, ka mēs varam pievērsties prezentācijai „Darba grupas darbības rezultāti un turpmākie uzdevumi”. Lūdzu, vārds Brikšes kundzei.

I.Brikše

Tātad bija atsūtīti vairāki e-pasti par to, ka mums šodien varbūt ir pārāk daudz darbu paredzētajā kārtībā, ka mēs visu nevaram pagūt, un, otrkārt, mums ir arī jāsāk finalizēties un jāsaprot, kādā veidā mēs uzrakstīsim darba grupas ziņojumu. Līdz ar to tātad ir būtiski ieraudzīt, vai mēs esam sēdējuši *pa tukšo [bez rezultāta]*, vai mēs esam, iespējams, kaut ko izdarījuši. Es domāju, ka kopumā, skatoties uz sabiedriskajiem medijiem un nevis tikai uz sabiedriskajiem medijiem, mēs esam diezgan daudz izdarījuši. Respektīvi, mēs esam tomēr kopumā sasaukuši vienuviet problēmas. Respektīvi, mums ir izrunāts, izdiskutēts materiāls, ar kuru mēs varam strādāt un ļoti precīzi uzstādīt tās risināmās lietas. Otra lieta – ir arī nosaukti visi riski, kas ir ļoti būtiski. Jo sevišķi par to, ko mēs esam pēdējās reizēs runājuši par digitalizāciju un šodien turpinām. Ir arī meklēti iespējamie risinājumu ceļi. Patiesībā mums ir parādījušies varianti par sabiedriskā medija pārvaldes *atsiešanu* no Nacionālās radio un televīzijas padomes, kas ir pašlaik kā priekšlikumi iesniegti frakcijām, gan arī ir parādījušies citi risinājumi, jautājums arī par iespējamo Kultūras ministrijas līdzdarbību u.c. Tā, ka kopumā mēs esam diezgan daudz sazīmējuši tādas kā karodziņus šajā kartē, un tad droši vien vajadzētu ar šo karti intensīvi strādāt, lai to uzrakstītu līdz galam, nofiksētu situāciju un noteikt arī tālāk darāmo.

Otra lieta – mums ir pašlaik tie fiziski grūtie darāmie darbi. Tātad viens ir, ka pēc būtības mums šīs problēmas ir jānosauc, priekšlikumi likumam ir uzrakstāmi un, otrkārt, tie ir formulējumi. Mēs esam arī uzsākuši diskusijas ar vairākiem juristiem, sarunas un izskatās, ka atradīsim arī brīvprātīgo darbu.

Kādi varētu būt iespējamie rīcības plāni? Tātad – mēs turamies pie šo priekšlikumu izstrādes *Elektronisko mediju likumprojektā*, un otrs jautājums, kas nav apspriežams patiesībā, tā ir tādā vai citādā veidā vai nu izšķiršanās par labojumiem vecajā likumā, bet principā strādājam ar šo likumu.

Otrs – jautājums par publiskās komunikācijas regulāciju. Situācija ir kopumā strauji mainījusies un redzam, ka ir aktualizējies likums par audiovizuālo komunikāciju. Redzam, ka kopumā publiskās komunikācijas problēmas ir un šie jautājumi ir savstarpēji ļoti saistīti un mēs vienkārši esam to problēmu lauka malā, un tas lauks būtu jāapskata un jāmeklē risinājumi.

Tātad, ka, pirmkārt, strādājot ar pašreizējo likumprojektu, nav iespējams runāt vienlaicīgi nedomājot par nākotni tāpēc, ka, kā jau esam arī šeit darba grupā runājuši, ka šis likums jau tūlīt būs reāli novecojis, kas parāda problēmas, kas saistās ne ar likuma rakstīšanu, ne ar Nacionālo radio un televīzijas padomi, bet kas saistās ar vides izmaiņām. Līdz ar to mums ir izaicinājums – sākt skatīties plašāk uz visiem šiem komunikācijas jautājumiem un sākt to darīt vairāk arī citu likumu kontekstā.

Tātad līdz ar to mums ir turpmākās iespējamās rīcības, par kurām mēs varētu domāt. Tātad – viena lieta ir tas, ka mums varbūt vajadzētu domāt par likumu „kartī”, respektīvi, kādā veidā varētu noteikt ilgākam laikam, tas nav jautājums par laiku līdz nākamajai Saeimai, tie patiesībā ir darba uzdevumi jau nākamajai Saeimai, respektīvi, ka atbilstoši tam, kā ir mainījusies publiskā komunikācijas vide, sākt lūkoties uz to, kas mums ir jāizdara likumdošanā, lai nodrošinātu, ka ir šī aktoru daudzveidība, par ko mēs patiesībā vairākkārt esam sākuši jau runāt, un daudzi arī deputāti ir teikuši par vides nesakārtotību, par vides nedrošību, par aizskārumiem, par daudz ko citu.

Otra lieta – šī indivīda pieejamā realitāte, teikšu, vecā masu komunikācijas telpa, kur cilvēks reāli var sasniegt jebko un jebkur un līdz ar to tas maina cilvēku atbildību, kas piedalās, bet tajā pašā laikā šīs atbildības nekādā veidā nav pašlaik pat ne iezīmētas ar labas uzvedības noteikumiem vai ko citu.

Tātad vēl viena būtiskā lieta, kas šeit, strādājot darba grupā, ir izteikti nopietna, ir, ka mediju vide izteikti komercializējas, un pašlaik nav jautājuma par to, kā ilgstoši patiesībā, gadiem, ir bijušas sarunas par to, ka mediju vide komercializējas, bet patiesībā šie komercializācijas apjomi ir tādi, ka, skatoties no sabiedrības, ir jāuzdod jautājums, cik liela ir tā niša, kas varētu mums nodrošināt analītisku, pietiekami izvērstu un pietiekami neietekmētu saturu patiešām kritiskām debatēm un situācijas saprašanai. Un līdz ar to vēl viena būtiskā lieta arī, protams, mainoties tehnoloģijām un izmainoties kopumā visai komunikācijas videi, ir redzams, ka pēc jēgas preses likums [*Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem*] ir vecs. Tas jau sen, sen ir vecs, bet tagad tas pilnīgi ir vecs. Protams, arī tas, kas saistās arī ar šīm jaunajām direktīvām. Līdz ar to var teikt, ka darba grupai ir, jā, var teikt, smalki izaicinājumi – vai mēs skatāmies uz karti tālāk, vai mēs mēģinām no tā visa vienkārši atāķēties un teikt, ka mūsu uzdevums ir „sabiedriskais medijs”, respektīvi, līdz ar to tas solis varētu būt, ka labojumi, kas ir nepieciešami, priekšlikumi šajā Elektronisko mediju likumprojektā un plus vēl klāt izstrādes Sabiedrisko mediju likumam; vai nu mēs, iespējams, darba grupā, cenšamies izmantot to informāciju, kuru esam savākuši un patiesībā to enerģiju un intelektuālo kapacitāti, ko visi kopā esam ieguldījuši, un darām darbu līdz galam un iezīmējam tos jautājumus, kas nākamajai Saeimai būtu

risināmi. Respektīvi, strādāt ar šo likumu karti un ar jautājumu, kā Latvijā regulēt publisko komunikāciju kopumā.

Tātad tas būtu plašais skatījums. Ja mēs skatāmies uz šauru, tad, komplektējot problēmas, tās būtu patiesībā papildināmas, ja tās nav pietiekami skaidri noformulētas pašlaik un varbūt nav visas aptvertas, bet šīs ir tās problēmas, kas mūsu diskusijās gan ir parādījušās, gan izdiskutētas un izskatās, ka nav bijuši darba grupas iebildumi, ka tas nav problēmas.

Problēmas, kuras esmu sarindojusi kā pirmās [*ppt prezentācijā*], saistās ar to, kāda ir kopumā publikas attieksme gan pret likumdošanu, gan pret daudz ko citu. Respektīvi, ka cilvēkiem patiesībā trūkst pašāvēības uz institūcijām, un līdz ar to prasība ir šie ļoti skrupulozie rāmējumi medijos.

Daudzējādā ziņā, skatoties uz sabiedrisko mediju, arī parādās šīs problēmas, kas ir, ka likumi nenodrošina pietiekamu izjūtu, es teiktu, nevis izpratni par drošību – arī attiecībā uz žurnālistikas kvalitāti. Ļoti bieži, sarunājoties ar žurnālistiem par šo likumu un ar pašiem mediju ļaudīm, kas nav varbūt žurnālisti, tas uzstādījums ir, ka, skatieties no paša medija viedokļa un skatieties tā, lai menedžments neietekmētu žurnālistikas saturu. Tā ir tā problēma, jo līgumā to nav iespējams regulēt, jo tas nebūtu normāli, bet tajā pašā laikā bažas un draudi abos medijos pastāv. Līdz ar to tātad ir jautājums par pārvaldes drošību, uzticamību un atbildīgumu un kādā veidā to varētu nodrošināt un panākt reizē arī to, ko pašreizējais likumprojekts nenodrošina, kas būtu pietiekama sabiedrības un profesionālā līdzdalība lēmumu pieņemšanā vismaz ekspertīzes formā lēmumu un priekšlikumu ieteikšanā, ņemot tos vērā.

Nākamais jautājums ir politiskā un ekonomiskā neatkarība, jo, lai cik tas būtu nepatīkami, tomēr reāli publiskajā telpā ir informācija, ko daudzi arī padomes ļaudis atzīst, ka viņi nav neatkarīgi no politiskās ietekmes. Līdz ar to, lai vairotu padomes neatkarību un ļoti būtisks jautājums ir par naudas plūsmām, finanšu nodrošināšanu, respektīvi, par ekonomisko neatkarību, jo būtībā katru gadu, ko mēs arī šogad ieraudzījām, vairāk vai mazāk tas spiediens tomēr notiek. Diskurss par to, ka katru gadu medijiem ir jānervozē par to, cik liels būs to budžets, nav iespējami aktuāls.

Vēl viena lieta ir jautājums par rīcības brīvību, ko arī abi mediji saka un kas ir būtiski, ka kaut kādā veidā to varētu nostiprināt. Respektīvi, ka mediju vadītāji būtu gan ar lielāku atbildību, gan ar šo rīcības brīvību; piemēram, attiecība uz reklāmas jomu tas parādījās, ka Latvijas Televīzija nav spējīga pietiekami ātri reaģēt.

Visbeidzot ir būtiski arī tas, ka publikai pašai ir svarīgi saprast, kā sabiedriskais medijs darbojas un kādā veidā sabiedrisko mediju vērtēt.

Tātad mums pašlaik ir frakcijās priekšlikums par fondu, un līdz ar to šis ir solis, ko mēs arī tālāk piedāvājam kā vienu no iespējamajiem pārvaldes scenārijiem, kas ir fonda veidošana un tas, kādā veidā fonda darbība būtu organizējama.

No ekspertu grupas tātad ir priekšlikumi par fondu; un mēs paši esam dilemmās. Daudzējādā ziņā tas atkal ir jautājums, kas prasītu debates, lai izlemtu šajā gadījumā atbildīgu Saeimas rīcību, orientējot uz sabiedrības interesēm un novērtējot to, ka Latvijas sabiedrība ir tāda, kāda tā ir, un citas mums šīs vietā tagad nebūs.

Viens variants ir, ka fonds ir kapitāla daļu turētājs un ir atbildīgs par sabiedriskā medija uzraudzību.

Otrā variantā mēs uz fondu sākām skatīties kā uz plašāku institūciju, kur fonds būtu tas veids, kā varētu sākt risināt šo vienu izteikto problēmu, kas ir mediju telpas komercializācija un līdz ar to fonds varētu atbalstīt, iespējams, projektu veidā dažādas pilsoniskās žurnālistikas iniciatīvas, iespējams, palīdzēt sabiedrībai pašai veidot savu mediju, kas nekāda veidā nesaistās ar to mediju, kas ir orientēts uz komercdarbības atbalstīšanu. Otrkārt, tas būtu jautājums, ka fonds ir tikai kapitāla daļu turētājs un tikai

šo konkrēto sabiedrisko mediju, ar izpratni – bijusī Latvijas Televīzija un bijušais Latvijas Radio, sāktu skatīties uz kādām citām darbībām. Pagājušajā reizē patiesībā mēs jau sāka sastapties, ka sabiedriskais medijs varētu ietvert plašāku darbību, nekā elektroniskais medijs, kas ir viens no jautājumiem, kas saistās arī ar izmaiņām mediju vidē un ar to, ka ir būtiski no sabiedrības puses balansēt mediju komercializāciju publiskajā telpā.

Tātad tas ir kalendārs [*tiek prezentēts turpmākās darba grupas darbības kalendārs*]. Ja mēs 4.janvārī nestrādājam, tad mūsu iespējamais darbības grafiks *pavirzās uz leju*.

B.Cilevičs

Jā, paldies. Ļoti interesanti. Domāju, ka tas ir lietderīgs apkopojums. Rodas virkne jautājumu, protams, - gan praktisku, gan arī saturisku. Ja mēs runājam praktiski, tik tikko mēs runājam par to, ka ir problēmas pabeigt jaunā likuma pieņemšanu un varbūt tomēr atgriezties pie tās pašas vecās idejas grozījumus iestrādāt vecajā likumā, lai pilnībā pārņemtu direktīvu.

Jūs piedāvājat manā skatījumā pareizu ceļu, bet tādu ļoti konceptuālu. Jūs divos vārdos izklāstījāt jaunu likuma koncepciju, kas man ļoti patika, bet tas prasīs vēl ilgāku laiku. Jautājums ir ļoti vienkāršs – vai darba grupa var ieteikt kaut ko konkurēti, kā mums rīkoties kā komisijai, Saeimai, ar esošo likumprojektu. Jūs ieminējāties paša sākumā, ka tiek piedāvāti risinājumu ceļi. Vai darba grupa ir gatava noformulēt, uzstādīt alternatīvas, kaut ko piedāvāt praksē, kā jūs teicāt? Protams, nevis konkrētu formulējumu, bet likumā ietveramo principu līmenī. Vai jums ir savas rekomendācijas, kas būtu labākais ceļš? Es uz to, godīgi sakot, skatos diezgan skeptiski. Mums bija tāda pati pieredze ar iepriekšējo likumprojektu. Tā stratēģiski vairāk vai mazāk izstrādāja savu viedokli, bet, kad nonāca līdz balsojumiem par konkrētiem priekšlikumiem, tad balsojumi bija ļoti pretrunīgi, un tā arī nekas nesanāca, bet principā varbūt, ka šoreiz izdosies, ja darba grupa ir gatava piedāvāt principiālas nostājas līdz ar saviem argumentiem, kas darba grupai būtu optimāls variants.

Vēl viens moments, - runājot par to koncepciju, jūs pieminējāt tehnoloģiju attīstību, un patiešām likums ir novecojis. Es piekrištu tam, ka nav nekāda pamata atsevišķa preses likuma pastāvēšanai. Attiecībā uz reklāmu man ir šaubas, jo tomēr reklāma aptver daudz plašāku jomu, nekā tikai reklāma medijos – tā, ka tur vēl ir jāskatās. Kur ir tā būtiskākā atšķirība manā skatījumā? Kad tika pieņemts Radio un televīzijas likums 1995. gadā, faktiski runa bija par ierobežotiem resursiem un par to, ka valsts funkcija ir piešķirt šos ierobežotus resursus medijiem – bez tā mediji nevarēja pastāvēt. Tomēr situācija ir mainījusies radikāli, jo ierobežotie vai nu vispār nav vajadzīgi, vai ir vajadzīgi ļoti minimāli un šajā jautājumā būtiskākais ir – ko dara valsts? Vai tā vienkārši uzskaita medijus, lai būtu kārtība, lai būtu uzskaitē, vai tomēr valsts var iejaukties kaut kādā veidā. Protams, viena lieta ir satura jautājums – to mēs vairāk vai mazāk zinām. Bez satura ierobežošanas, kādas vēl varētu būt valsts funkcija? Un šajā kontekstā ir ļoti svarīgi, kā ir jāinterpretē tehnoloģiskās neitralitātes princips. Tas ir tas, ar ko mēs sastopamies, jo praktiski iznāk tā, ka jebkurš valsts lēmums vai valsts iejaukšanās šajā procesā var pārtraukt šo tehnoloģisko neitralitāti. Un pats pēdējais – par sabiedrisko mediju. Jā, pats fakts, ka sabiedriskais medijs kā medijs ir īpašā statusā, it kā attaisno valsts neitralitātes un brīvās konkurences principu pārkāpumu vai drīzāk nevis pārkāpumu, bet tirgu. Bet kādam tad ir jābūt prasībām pret sabiedrisko mediju, lai tas izņēmums būtu pamatots, jo šobrīd, godīgi sakot, nav tik būtiskas atšķirības starp sabiedrisko televīziju un komerciālajām televīzijām, lai patiešām varētu pamatot nepieciešamību finansēt no valsts budžeta

sabiedrisko televīziju. Šajā gadījumā patiešām, ja mēs pilnīgi objektīvi visu izvērtējam, tad īpašais režīms, kāds ir izveidots Latvijas Televīzijai, diez vai ir pamatots. Paldies.

I.Brikše

Vai man tagad ir jāatbild uz jautājumiem?

I.Circene

Es domāju, ka varbūt mēs varam apkopot jautājumus, jo principā puse no jautājumiem jau bija prezentācijā atbildēti. Tas, ko pagājušajā reizē mēs runājām, ka piedāvājums, ko frakcijas jau apspriež vai vēl apspriedīs, ir konceptuālas izmaiņas, šis sabiedrisko mediju fonds pēc būtības – tas jau ir tas piedāvājums. Tas, ko mēs esam runājuši gan par šīm tehnoloģijām, gan par to, kāpēc tad ir jābūt šim nacionālajam pasūtījumam, kāpēc tiek izmantota šī valsts budžeta daļa – tas ir tas, par ko mēs esam diskutējuši. Nav tā, ka mēs šodien atnākam un sakām, ka tagad būs kaut kas pilnīgi no jauna. Nebūs, bet tas ir ļoti labi apkopots rezultāts, par ko mēs esam šo pusotra, divu mēnešu laikā runājuši. Un lai neceltu atkal visu no pirmsākumiem, lai nonāktu no A līdz B vai Z, tad katrā gadījumā mums nevajag izvērst diskusiju par katru punktu atsevišķi no pirmsākumiem. Tas ir apkopojums. Ja ir iebildumi pēc būtības, kā ir mūsu darbs apkopots, tad ir jānāk ar priekšlikumiem, kā mēs mainām šo ziņojumu, jo ziņojums mums būs jāsaņem kā komisijai. Mēs nevaram sākt runāt atkal par katru punktu no viena gala. Tagad teikt, ka es domāju tā vai es domāju tā. Mums ir jādomā par to, ko mēs sniedzam kā ziņojumu un kas ir rezultāts šai darba grupai.

Līdakas kundze, lūdzu.

G.Lidaka

Šajā kalendārā un arī iepriekš Intas teiktajā es dzirdēju daudz, ko mēs darīsim ap to, kas saucas „sabiedriskais pasūtījums”. Mēs neesam definējuši pašu sabiedrisko pasūtījumu. Mēs redzam - sabiedriskā medija finansējuma modelis, sabiedriskā medija pārvaldes un uzraudzības modelis, bet, kas pēc būtības ir šis sabiedriskais medijs, kā mēs definējam sabiedrisko labumu, kā mēs definējam? Kas tas būs? Ko fonds atbalstīs? Kādiem projektiem tiks piešķirta konkrēta nauda, jo šī nauda būs jāpiešķir pilnīgi konkrētām lietām. Tāpēc es domāju, ka pie tām skaistajām lietām, idejām, kas tiek definētas, mēs neesam definējuši pašu galveno – kas ir šis sabiedriskais labums un kas ir šis sabiedriskais pasūtījums konkrētā projektā, ko mēs iesniedzam no sabiedrības naudas.

I.Circene

Ejot konstruktīvu ceļu, lūdzu, uzreiz saki, ko jūs redzat, kā šo formulējumu.

I.Brikše

Es atļaušos. Tātad..

I.Circene

Varbūt, lai..

I.Brikše

„Sabiedriskais pasūtījums” ir nedefinēts. Tas ir aizgājis terminos uz frakcijām. Pagājušajā reizē. Tabulā ir iekšā sabiedriskais pasūtījums.

G.Līdaka

Jā, es saprotu.

I.Circene

Mēs pagājušajā reize visu darba grupas sēdi veltījām šim jautājumam. Mēs izsakām viedokļus, bet nesakām savu domu un gala rezultātu, ko mēs gribam, lai tas tā būtu. Un tāpēc, ja mēs tagad nākam ar kādām konkrētām iebildēm, tad arī sakām katrs uzreiz arī konstruktīvu priekšlikumu, kā mēs tās lietas redzam. Tāda iespēja ir. Saliekam visu kopā, kādi ir priekšlikumi, un vienojamies par to, kā mēs redzam – kam tad kā ir jābūt.

G.Līdaka

Kas ir sabiedriskais medijs? Valsts kapitālsabiedrības, kas izveidotas un darbojas saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldības kapitāla daļām”.. ar ko tas atšķiras no komerciālajiem projektiem, es nesaprotu.

I.Circene

Liepiņas kundze.

L.Liepiņa

Sabiedriskais medijs ir autonomas un redakcionāli neatkarīgs sabiedrības saziņas līdzeklis un tā tālāk..

G.Līdaka

Es saprotu.

I.Circene

Jautājums ir par nacionālo pasūtījumu. Un tas nav identisks. Sabiedriskais medijs nav tas pats, kas nacionālais pasūtījums.

G.Līdaka

Tas ir tas, par ko mēs te cīnāmies – kam sabiedrībai..

I.Circene

Necīnīsimies. Nāksim ar priekšlikumiem. Kāds ir jūsu priekšlikums?

G.Līdaka

Es jautāju...

I.Circene

Mums nav šeit jautājumi. Mēs nākam ar saviem priekšlikumiem.

Kam vēl ir jautājumi Brikšes kundzei par šo apkopojumu un vai mēs to tādu, kāds tas ir piedāvāts, arī sniedzam komisijai.

O.Kastēns

Nē.

I.Circene

Lūdzu, Kastēna kungs.

O.Kastēns

Es jau trešo reizi ceļu roku.

I.Circene

Es atvainojos.

O.Kastēns

Jūs nerēķināties ar opozīciju, bet nu tāda prakse ir ieviesusies mūsu politiskajā vidē. Es gribēju pateikties Brikšes kundzei par prezentāciju, bet man vienīgi šķiet, ka mums šobrīd jautājumu ir stipri vairāk, nekā atbilžu. Pirmkārt, teiksim.. No sākuma īsi būs dažas pārdomas un tad beigās arī konkrēts priekšlikums. No sākuma man liekas, - ko darīs padome, ja tiks izveidots šāds fonds? Vai funkcijas dublēsies vai nedublēsies? Jūs mierīgi sarunu ceļā fonds un tie, kas tur taisās fondā, teiksim, turpināt strādāt. Un Nacionālā radio un televīzijas padome, vai viņi.. – vai jūs mierīga ceļā sadalīsiet funkcijas un uzraudzības visas lietas? Vai jums tad būs zināma veida karš un sadursmes? *[kāds smejas]*.

Tālāk, vai šī labā doma atbalstīt pilsonisko žurnālistiku, teiksim, ja es, piemēram, izdomāju izveidot blogu, kas būs ļoti interaktīvs, ar visādiem rullīšiem un tā tālāk, es aicināšu gāzt pastāvošo varu, tad es arī pretendēšu uz pilsonisko žurnālistiku, ja tas būs sociāli aktīvs.

Tālāk es domāju, ka mums jau šobrīd arī ir ļoti daudz institūciju, kā, teiksim, Sabiedrības integrācijas fonds, caur kuru tiek finansēti dažādi mediju projekti caur Šveices naudām un dažādiem donoru grantiem. Mums ir ļoti daudz citu fondu, kas atbalsta sabiedrības veidotus medijus. Es īsti nesaprotu, kas tur īsti kvalificēsies kā sabiedrības veidotie mediji, bet es cenšos apmēram nojaust, kas būs šajā virzienā. Un, ja mēs šobrīd, pirms vēl nav saņemtas arī atbildes no frakcijām, ja mēs steidzamies šo priekšlikumu jau iesniegt kā darba grupas viedokli, es gribētu arī tad aicināt ņemt analogu no Latvijas pozīcijām uz Eiropas Padomēm. Es, piemēram, ja Eiropas lietu komisijā ir kāda jauna iniciatīva no Eiropas Savienības, tad tur jautājums parasti tiek formulēts tādā veidā visām 27 dalībvalstīm, kas sēž pie galda – vai jūs atbalstāt šāda priekšlikuma vai konkurētas aģentūras izveidošanu un tad ir iespēja pateikt atbildi un tad ir iespēja arī šo jautājumu izdiskutēt. Man būtu priekšlikums, ka tad, kad mēs ieiesim fināla fāzē janvārī, tad arī šo jautājumu noformulēt tā, lai būtu viena tāda, nevis boļševistiska pieeja, teiksim, bet, lai būtu kādas iespējas izteikt, teiksim, arī citādāku viedokli, ja tāds arī būs. Paldies.

I.Circene

Cienījamais, Kastēna kungs. Te jau nav runa par likuma pieņemšanu, bet te ir runa par to, ka tiek iesniegts grupas viedoklis..

O.Kastēns

Es tieši par to runāju.

I.Circene

..ko diskutē frakcijas un pēc tam skata komisija.

O.Kastēns

Es tieši par to runāju – par grupas viedokli.

I.Circene

Grupas viedokli iesniedz diskusijai tālāk komisijā un frakcijās. Pagājušajā reizē, kad es lūdzu – to, ko mēs nododam komisijai un frakcijām apspriešanai, neviens neiebilda, tad tieši tāds viedoklis arī tika tālāk nodots. Pirms mēs to nodevām, es lūdzu grupas locekļus izteikt savus viedokļus. Tā kā neviens neiebilda nekādā veidā, tas tika nodots tālāk apspriešanai. Apspriedīs un pēc tam komisijas skatīsies. Lūk, tur ir konsultācija juridiskajam birojam un pārējiem. Es domāju, ka tā nav problēma, ja šis viedoklis pagājušajā reizē tāds tika virzīts.
Bucenieces kundze, lūdzu.

D.Buceniece

Pirmkārt, sākam ar labām lietām. Es piekrītu šim kalendāra piedāvājumam. Vienīgais es gribētu iestarpināties vienā no šīm sanāksmēm un lūgt darba grupas akceptu, ka es pārstāstītu septiņu gadu jaunāko laiku vēsturi, ko mēs jau esam darījuši šajā sakarā. Un mēs tiešām esam konceptuāli izdiskutējuši modeļus gan par vienota Elektronisko mediju likuma izveidi, iekļaujot likumu par presi. Mēs esam rakstījuši divus dažādus likumus. Šie modeļi ir bijuši daudzi un dažādi, un es lūgtu darba grupas akceptu to pārstāstīt. Tas ir viens.

I.Circene

Tas būtu pie finansējuma vai kur? Šī septiņu gadu pieredze.

D.Buceniece

Vienalga, kurā datumā jūs mani ieliksiet.

I.Circene

Tas būtu saistībā ar pirmo vai ar otro – ar sabiedriskā medija pārvaldes un uzraudzības modeli vai pie..

D.Buceniece

Jo ātrāk, jo labāk.

I.Circene

Tad tas būs pie pārvaldes un uzraudzības modeļa [11.janvārī]. Un mums ir jāskatās, vai mēs pārbīdām par vienu uz priekšu un beidzam 2.februārī, kā mēs bijām domājuši, vai mēs vienā apkopojam vairākus. To mēs vēl izlemsim.

Katrā gadījumā es domāju, ka tas ir pareizi un labi, jo mēs tiešām septiņus gadus esam darbojušies, diskutējuši, lēmuši, pieņēmuši lēmumus, atkal pārrunājuši. Tas ir to vērts.

D.Buceniece

Un otra lieta – par būtību. Es negribu būt šeit kā mūžīgā opozicionāre, bet es jums pateikšu skaidri un gaiši. Šeit ir mans priekšlikums Elektronisko mediju likumprojektam. Tur ir 12.nodaļa gan par sabiedrisko mediju, gan 13.nodaļa atsevišķi veltīta sabiedriskajam pasūtījumam.

Es esmu pret fonda veidošanu. Pirmkārt, tāpēc, ka šis priekšlikums ir juridiski nepilnīgs, absolūti. Tur nav pateikts ne, kā šī institūcija tiks veidota, ne sastāvs, kas un ko ievēlēs, kāda būs šīs institūcijas kompetence, tiešām arī savietojamība ar esošo Radio un televīzijas padomi, finansēšana – pats galvenais. Es gribētu redzēt, kā jūs saņemsiet pozitīvu atzinumu no Repšes kunga. Mums grūti nācās saskaņot šo likumprojektu ar Finanšu ministriju. Tad, kad tas viss būs izdarīts, tad lai pēc būtības varētu skatīt šo priekšlikumu.. Vēlreiz īsumā – mans priekšlikums, manis vadītās

darba grupas.. Šī darba grupa arī bija atvērta, kad mēs rakstījām šo likumprojektu. Visi šie mediju eksperti bija laipni aicinātu piedalīties. Es joprojām nesaprotu, kāpēc tagad mēs esam pamodušies. Vēlreiz īsumā – lūk, ir mans priekšlikums uz 100 pantiem, lūdzu, skatīsim to pēc būtības. Likums šobrīd ir otrajā lasījumā. Paldies, Circenes kundze, par komisijas aktīvo darbu.

I.Circene

Jā, paldies! Es domāju, ka tas, kas saistās ar likumprojektu, tiešām ir ārkārtīgi liels darbs, un mēs to esam, es domāju, krietni darījuši un turpinājuši.

Man ir trīs, kas vēlas izteikties - Brikšes kundze, Zommeres kundze, Līdakas kundze.

I.Brikše

Man ir vairāki priekšlikumi. Pirmkārt, orientēties drīzāk uz to, ka Latvijai vajadzētu sākt par sevi domāt kā par valsti, kas ir pieaugusi un sabiedrību, kas arī vēlētos būt pieaugusi. Līdz ar to skatīties uz tām problēmām, kādas tās ir, un tās arī mēģināt racionāli risināt - nevis no kaut kā kaut ko norakstīt tāpēc, ka citiem tas tā darbojies. Ļoti daudzas lietas pie mums neder. Otrkārt, šajā sakarā man arī būtu rosinājums tāpēc, ka – ja Latvija tā uz sevi skatītos, tad domātu par to, ka var daudz ko darīt, nevis uzreiz teikt, ka nevar darīt, tāpēc, ka nav tādas pieredzes vai citiem ir kā citādāk vai mums ir kaut kā citādāk, vai mums kaut kas nav izdevīgi. Tāpēc, ka tomēr publiskās diskusijas prakse rāda, ka visus šos gadus ir tā neskaidrība, patiešām, kas ir sabiedriskais medijs, kas ir sabiedriskais pasūtījums, kāda ir starpība starp komerciālajiem medijiem. Problēma un sāpe arvien vairāk nobriest un nobriest. Ja visu laiku, iespējams, tas ir bijis sabiedrības varbūt tās intelektuālākās daļas uzstādījums un prasība par kvalitāti un daudz ko citu, tad tagad reāli nobriest šīs ekonomiskās problēmas. Tās būtu tādas filozofiskas pārdomas.

Tā kā mums ir tik daudz laika, cik ir, tad otrs priekšlikums būtu pāriet uz rakstisku darbu, iesniedzot patiešām nedēļu iepriekš uzrakstītus tekstus darba grupai. Tātad, ja mēs apkopojam pieredzi, tad mēs esam šo pieredzi apkopējuši un iesnieguši, nedēļu iepriekš atsūtījuši, visi ir iepazīnušies un mēs varam ātri strādāt uz priekšu. Mēs nevaram šeit atnākt un divās stundās mēģināt visu saprast, kas ir noticis septiņos gados, simts gados, vienā gadā un tā tālāk.

Trešais mans priekšlikums saistās ar to, ka es lūgtu domāt, vai mums nevajag noteikt kādus atsevišķus punktus savā darba grupas reglamentā, kas noteiktu kārtību, kā darba grupas protokolam tiktu pievienoti atsevišķie viedokļi, jo droši vien, ka mums, iespējams, būs ļoti atšķirīgi viedokļi par daudzām lietām, un lai tie tiktu nofiksēti.. un patiesībā mums šo protokolu vajadzētu pievienot arī komisijas materiāliem, līdz ar to nofiksēt arī Latvijas arhīvos, lai tur stāv un viss ir zināms. Respektīvi, man būtu priekšlikums reglamentā atrunāt to, ka ir šī iespēja katram gan individuālus viedokļus rakstīt vai, iespējams, atsevišķai grupai rakstīt savus viedokļus, ja tie nav pietiekami atspoguļoti protokolā vai mēs nevaram nonākt pie kopīgiem lēmumiem. Līdz ar to tas būtu risinājums tām situācijām, ja mūsu viedokļi dalīsies un tad mums būtu iespējams ziņojums, vai nu vairākuma viedoklis, par ko mēs varam nobalsot; iespējams, ka mums ir jāvienojas par balsošanas kārtību, un mazākuma viedoklis tiktu pievienots klāt rakstiskā veidā.

I.Circene

Es domāju, ka tas ir ļoti pieņemami, ņemot vērā, ka mēs esam ļoti neviendabīga darba grupa ar dažādiem viedokļiem, dažādiem uzskatiem. Un man ir jāatzīst, ka puse no tiem, kas ņem aktīvu daļību, nav ierakstījušies darba grupā – oficiāli; un balsošana

šīnī gadījumā, es domāju, ka nav tas pareizākais, bet es esam par to, ka mēs apspriežam kopējo ziņojumu un pielikumā mēs varam likt jebkura, atsevišķas personas vai atsevišķas grupas, papildu viedokļus. Tas ir pilnīgi iespējams, un es domāju, ka tas ir pareizi, ka tas ir demokrātiski pēc būtības, ka katram ir iespēja savu viedokli izteikt.

Zommeres kundze, lūdzu.

Ē.Zommere

Jā. Man ir jautājums, vai ir reāli domāts par šī piedāvātā fonda likumu. Otrkārt, kas veido šo piedāvāto fondu, kas būs tā institūcija, kas to veidos?

I.Brikše

Tas ir jautājums atkal, vai mēs pierakstām..?

Ē.Zommere

Jautājums.

I.Brikše

Ja tas ir jautājums, tad atkal šeit var būt vairāki scenāriji, kur iespējami darba grupas priekšlikumi. Viens veids varētu būt, ka Saeima apstiprina šo fonda padomi un otrs variants, kas ir daudzās valstīs, kur darbojas ministriju pārstāvji un dažādu organizāciju pārstāvji, kas tiek deleģēti, kur Ministru kabinets vai Saeima varētu būt kā apstiprinātājs. Patiesībā šajā situācijā mēs atkal esam Latvijas situācijā, kad ir nedrošība, bažas, vai Kultūras ministrija neņems par daudz varas vai kāda cita ministrija. Respektīvi, tas ir diskutējams jautājums. Scenāriji ir vairāki, un mums par to ir jārunā.

D.Buceniece

Ministru kabinets? Es nepārklaustījos?

I.Brikše

Tas ir viens no iespējamajiem modeļiem, kas ir iespējams.

D.Buceniece

Kā tad tas korelē ar politisko neatkarību? Sabiedriskie mediji ir pilnībā neatkarīgi.

I.Brikše

Šajā gadījumā medijs nav nekādā veidā pakļauts Ministru kabinetam. Latvijas problēma patiešām ir Karalienes trūkums, jo tad mēs patiešām visas savas problēmas atrisinātu. Tā būtu Karaliene, kas visu nodibinātu.

I.Circene

Jā, man tagad Līdakas kundze un tad Cileviča kungs.

G.Līdaka

Ja mēs runājam par to pašu sabiedrisko pasūtījumu, tad šeit ir ierakstīts, ka tas ir sabiedrībai paredzēts plašas un daudzveidīgas programmas kopums, ko finansē un uzrauga sabiedrība. Mums nav neviena punkta likumā, kas paredzētu, ka sabiedrībai būtu tiesības ieraudzīt šo projektu un kāds tas izskatās, jo kā var uzraudzīt to, ko tu neesi redzējis un nezini, kam tu piešķir šo naudu, tāpēc es runāju par šīm problēmām.

Bet es gribu saprast, kam es kā pilsonis piešķiru naudu un kā mēs nodrošinām šo sabiedrības uzraudzību, caurspīdīgumu un pārskatāmību šim projektam, ja mēs paši nezinām, kas šis projekts ir.

I.Circene

Jā, bet nav problēma iesniegt savu priekšlikumu, kur mēs sakām, ka..

G.Lidaka

Es iesniegšu.

I.Circene

..sakām, ka šis projekts nacionālajam pasūtījumam jābūt atspoguļotam mājas lapā, kur ir iespējami komentāri, papildinājumi. Tā nav problēma. Es domāju, ka par tādām lietām mums nav, ko satraukties. Ar vienu priekšlikumu, komisijas papildinājumu to ir iespējams uzlabot.

Cileviča kungs.

B.Cilevičs

Jā, paldies. Divas piezīmes. Es domāju, ka ar šo formālo ideju nepietiek, lai varētu teikt, ka patiešām darba grupa raksta alternatīvas un noformulē galvenos jautājumus. Tad tas ir tikai viens aspekts. Otrais – faktiski šķiet, ka attiecībā uz fondu, ja šī ideja tiek atbalstīta, tad rodas pilnīgi tie paši jautājumi, kas bija attiecība uz padomi. Tās pašas problēmas – kas veidos, kāda ir procedūra, vai ievēlēs vai apstiprinās. Ja apstiprinās, tad – kas. Te jau parādījās jautājums par iespējamo valdības līdzdalību. Tad tas pats jautājums par pilnvarām, kontroli – pilnvaras attiecībā uz sabiedriskajiem medijiem un attiecīgā kontrole pār komerciālajiem medijiem. Tad – kas būs atšķirīgs? Kas mainīsies no tā, ka mēs pārdēvēsim esošo padomi par fondu [*Ekspertu grupa nepiedāvā esošo padomi pārdēvēt par fondu. Sk. 14.12.2009. sēdes protokolu - http://politika.lv/temas/mediju_kritika/sabiedriskais_medijs/17710/*].

I.Circene

Paldies! Vai jūs vēlaties komentēt šo viedokli? Ja nē, tad Cālītes - Duļevskas kundze.

A.Cālīte-Duļevska

Es gribētu atgādināt Brikšes kundzes sākumā teikto par to, ka pašlaik darba grupā tiek veidota arī juristu konsultatīvā grupa, līdz ar to šī ir tikai ideja un pats galvenais ir noformulēt šīs idejas būtību, ko mēs vēlamies panākt, vai nu ar fonda palīdzību vai ar kāda cita veidojuma palīdzību, lai nodrošinātu iespējas demokrātisku mediju attīstībai. Un tad pēc tam ar juristu palīdzību skatīties, kādā veidā to ir iespējams noformulēt. Tāpēc, teiksim, lai aiz kokiem mēs ieraudzītu tomēr mežu, es domāju, ka pašlaik būtu pārāgri meklēt atbildes uz ļoti detalizētiem un konkrētiem jautājumiem, jo tad, meklējot atbildes uz šiem jautājumiem, mēs pazaudēsim saprašanu, par ko stāsts bija pašā sakumā.

Otra lieta, ko es gribētu piebilst, likums par sabiedrisko mediju fondu ir kaut kas cits, nekā Nacionāla radio un televīzijas padome.

I.Circene

Jā. Paldies par šo piebildi. Sabiedrisko mediju fonds patiešām ir pilnīgi jauns piedāvājums, kas ir tādā gadījumā jāapskata konceptuāli no pašiem pirmsākumiem, un

tas, protams, nav vienkārši, bet es domāju, ka atzīstams fakts ir tas vien, ka nāk ar priekšlikumiem un savu redzējumu.

Ja mēs runājam par šo sabiedrisko mediju fondu, tad, manuprāt, akcents ir jāliek uz to, - kādas ir prioritātes un kas ir labāks, ja tā ir SIA, akciju sabiedrība vai kapitālsabiedrība vai kāds cits veidojums. Mums ir jāredz, kas ir labāks. Un tad, izejot no tā, kas ir labāks, kas ir mērķis, tad mēs skatāmies, kā mēs mērķi sasniedzam un kā mēs to realizējam. Es domāju, ka, apspriežot frakcijās, būtu labi pieaicināt juristus un būtu labi pieaicināt varbūt arī Brikšes kundzi, kas pilnīgi skaidri pasaka; lai nav dažādi viedokļi, dažādi uztvere par informāciju, ko mēs saņemam, jo kādreiz rakstīts, īss kopsavilkums piedāvājumam var radīt neizpratni vai kādu kļūdainu izpratni. Tādēļ es domāju, ka, apspriežot, ir vērts pieaicināt speciālistus, kuri nāk ar savu piedāvājumu, lai neradītu kāda veida pārpratumus.

Es domāju, ka mēs šo jautājumu varētu arī aptuveni noformulēt un beigt. Tas, kas ir par šo pārskatu – rezultātiem un turpmākajiem uzdevumiem, šis nav gala ziņojums. Līdz ar to mums nav jāpieņem konkurēti – par vai pret, jā vai nē, bet tas ir apkopojums.

Mums vajadzētu vienoties par otru daļu – to, kas saistās ar mūsu turpmāko darbību. Tā kā mēs paši vienojāmies turpināt darbu 11.janvārī, tad ir divas iespējas – mēs apvienojam 5.un 11.janvāra sēdes kopā vai mēs pabīdām par vienu nedēļu uz priekšu, jo 2.februāris bija mūsu pašu uzliktais termiņš un tas mums ļautu par vienu nedēļu pabīdīt uz priekšu. Tādā gadījumā, ja mēs varētu 11.janvārī skatīt sabiedriskā medija pārvaldes un uzraudzības modeli – ar dziļu atvainošanos Mellakaula kungam, ka mēs nespējam visu vienā sēdē iespēt, - bet Mellakaula teica, ka tā nav problēma, ja mēs skatītu 11.janvārī šo jautājumu. Tad 18.janvārī mēs skatītu sabiedriskā medija finansēšanas modeli un attiecīgi 22.janvārī un 2.februārī būtu ziņojuma gala varianta apspriešana.

Vai jūs piekristu, ja mēs saliekam kalendāru janvārim šādā veidā uz priekšu? *[klusums]*. Es iebildumus neredzu, vairākums māj ar galvu.

D.Buceniece

Drīkst, arī savu prezentāciju iestarpināt?

I.Circene

Jūs vēlējāties ātrāk, tad es domāju, ka 11.janvārī no Nacionālās radio un televīzijas padomes, jā, kopīgi šo ziņojumu varētu sniegt.

Jā, mums 2.februāris ir oficiālais gala datums.

I.Brikše

Man būtu priekšlikums, ka mēs tomēr pārietu uz rakstiskajiem apskatiem, iesniedzot nedēļu pirms darba grupas sēdes, lai visi var labi iepazīties, jo mums patiešām ir jāiet uz gala uzrakstītu tekstu un par *power pointiem [ppt prezentācijām]* mēs to nesagatavosim.

I.Circene

Jā, iespējams, ka, teiksim, kā Brikšes kundze piedāvā, ka viss, kas kādam ir licies, ka viņam mūsu darba grupas rezultātā ir citāds viedoklis, nekā tas, ko mēs esam runājuši, tad tiešām savu atsevišķo viedokli varētu pārsūtīt Intai *[Brikšei]* rakstiski, elektroniski, jo es esmu pilnīgi par demokrātiju un šis nav jāiecērt akmenī, un tas nav likums. Viedokļi var būt dažādi, un es būtu par to, ka, sagatavojot šo ziņojumu projektu, katrs, kuram liekas, ka viņam ir individuāli atšķirīgs viedoklis vai kas liekas

īpaši svarīgs, ko ir obligāti jāietver, - vai savas domas, vai priekšlikumus, tad tos jūs nosūtītu Intai. Ja mēs vienojamies, ka ziņojuma projekta apspriešana būtu 25.janvārī, tad tādā gadījumā droši vien būtu labi, ja to visu nosūtītu līdz 18.janvārim. Sagatavojot projektu, protams, tas prasa zināmu laiku, lai to varētu izdarīt. Ja jūs tam visam piekristu, tad mēs tā arī vienojamies, ka 11.janvāris būtu nākamā reize pēc kalendāra, kad Bucenieces kundze un Mellakaula kungs būs mums galvenie ziņotāji. Ja jums nav iebildumu, tad šo daļu mēs šodien varētu slēgt un pāriet pie otrās mūsu darba grupas sēdes daļas.

Mums ir uzaicināta Sudrabas kundze no Valsts kontroles, un mums ir iespēja viņu uzklaut saistībā ar to, ko mēs esam runājuši gan šeit, darba grupā, gan Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdēs saistībā gan ar šo konkursu par apraidi un digitalizāciju un par rezultātu, kāds tagad ir iznācis saistībā ar to, ka daļēji tiek samazināta pieeja pakalpojumam un par konkursa noteikumiem. Dosim vārdu Sudrabas kundzei, jo no viņas redzējuma un visas šīs plašās analīzes, es domāju, ka viņa ir viskompetentākā un mūs iepazīstinās ar šo informāciju.

I.Sudraba

Labrīt! Man gan ir viens jautājums – kā mums ir ar ierobežotas informācijas paušanu šeit?

I.Circene

Es domāju, ka pilnībā mēs nevaram paust ierobežotu informāciju, bet katrā gadījumā, ņemot vērā, ka Valsts kontroles ziņojums ir publiski pieejams jebkuram..

I.Sudraba

Lai izskaidrotu, kā veidojas zemes ciparu televīzijas izdevumi, būtisku daļu tad es jums nevaru izstāstīt, kas ir..

I.Circene

Jā, es domāju, ka tā kā Valsts kontroles ziņojums ir pieejams, tad attiecīgi tas, kas šajā informācijā ir, tad varbūt, ka sīkumos neieiesim, runāsim lielos vilcienos [*smieklī*].

Nē, nu, tāpēc, ka, nenosaucot ciparus, par principu un būtību mēs varam runāt.

Tas, kas ir publiski, ir pieejams. Publiski pieejamā informācija nevar būt konfidenciāla.

I.Sudraba

Tātad, ja mēs runājam par jautājumu, kāpēc zemes ciparu televīzija ir tik dārga, cik tā ir, es domāju, ir jāskatās visa izdevumu struktūra, kur šie izdevumi veidojas. Šajā projektā, kas ir zemes ciparu televīzijas ieviešana, es redzu divas principiālas daļas. Viena – tie ir izdevumi, kas ir saistīti ar pašu Radio un televīzijas centru [*Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs*] kā ar administrāciju, tā administrācijas izdevumi, jo viens ir tīri projekta izdevumi, bet, protams, ka projektā savu daļu spēlē tas, cik efektīvi strādā pats Radio un televīzijas centrs. Tātad tā ir viena daļa, uz ko skatīties. Tad ir otra daļa, kas ir pats projekts „zemes ciparu televīzija”. Un atkal šajā zemes ciparu televīzijas projektā ir Radio un televīzijas centrs ar savu infrastruktūru. Tātad jautājums ir par to, cik racionāli viņi izveidos infrastruktūru, no kā būs atkarīga kopēja samaksa, kas tiks maksāta par šo pakalpojumu. Tad šajā projektā ir vēl viens privātais un ieguldītājs – tas ir *Lattelecom*. Tātad *Lattelecom* ir sava izdevumu daļa, un tā šobrīd jau ir nofiksēta līguma attiecībās, tātad līgums ir noslēgts – kādu samaksu saņem *Lattelecom*, par ko tas maksā, un tam savukārt vēl ir attiecības ar kompāniju

Hannu Digital, starp kuriem arī pastāv līguma attiecības. Arī līguma attiecības un līguma nosacījumi, kādus savā starpā ir noslēguši šīs divas kompānijas, protams, arī ietekmē to, kāpēc projekts ir tik dārgs, cik tas ir.

Tad es domāju, ka ir lietas, kuras ir iespējams ietekmēt un racionalizēt, un ir lietas, kuras var tikai kā hipotēzes. Tātad, ja sāku no hipotēzes puses, tad, - vai ir iespējams ietekmēt līgumu attiecības starp *Lattelecom* un *Hannu Digital*? *Lattelecom* valsts ir lielākais akcionārs. Es domāju, ka ir ļoti grūti, jo, kāpēc gan lai kāds atteiktos no tā labuma, kas viņam jau ir apsolīts. Ir summas, kuras *Hannu Digital* jau ir saņēmis un kuras atpakaļ vairs nevar atgriezt. Mēs apšaubām, kāpēc vispār tās bija jāmaksā, bet tās atgriezt atpakaļ vairs nav iespējams. Un ir līguma attiecības par tālākiem ieņēmumiem, ko *Hannu Digital*, bet es nevaru jums vairāk neko stāstīt, jo tas viss ir ierobežotas pieejamības informācija, bet komisijā mēs esam snieguši arī pilnu ziņojumu, kas ietver arī ierobežotās pieejamības informācijas daļu.

Tātad tā ir viena atbilde uz jautājumu, kāpēc projekts maksā tik dārgi, cik tas maksā. Un vai ir iespējams pārskatīt šīs līguma attiecības? Samazinot, protams, var tikai vienā virzienā. Kāpēc *Hannu Digital* būtu jāatsakās no tiem ieņēmumiem, kas viņiem ar šīm līguma attiecībām tiek doti?

Un otra daļa ir tā daļa, cik pats Radio un televīzijas centrs strādās ekonomiski un efektīvi, izveidojot infrastruktūru, kas tam ir jāizveido Latvijā, jāizpilda šis pakalpojums, bet mēs revīzijā nevērtējam šo aspektu, jo tad mums vēl nebija nekādu iestrāžu. Tas arī ir vēl viens no nosacījumiem, kāpēc varbūt pasākums ir tik dārgs, kā ir, jo kādi 30% nosacījumu tai brīdī, kad konkurss bija izsludināts, arī nebija skaidri arī tiem, kas konkursā pieteicās. Tā kā jāaktualizē jautājums par to, cik efektīvi strādās Radio un televīzijas centrs kā institūcija, un otrs – cik pats centrs ir efektīvs kā uzņēmējdarbība, cik racionāla ir to izdevumu struktūra. Mēs šajā revīzijā skatījāmies administratīvo izdevumu veidus, tātad šo atalgojumu sistēmu, rīcību ar dienesta transporta līdzekļiem; to visu tagad Radio un televīzijas centrs var sakārtot un efektīvizēt, bet mēs neskatījām Radio un televīzijas centra darbību tādā kontekstā, kā pastāv šobrīd, kā tās funkcionalitātes izprot – tā var būt racionālāka, labāka, speciālisti to jums var pateikt; mēs neķērāties tādā darbam klāt, vērtējot pašu izdevumu efektivitāti un funkciju izpildi.

I.Circene

Jā, paldies! Iespējams, ka daļa ir iepazinušies ar pilnu šo Valsts kontroles ziņojumu un viņi ir labāk informēti, bet es domāju, ka klātesošajiem ir arī būtiski jautājumi [*klusums*]. Ja nevienam nav jautājumu, tad es pati jautāšu. Lūdzu.

B.Cilvevičs

Jā, paldies, Sudrabas kundze! Man ir šāds jautājums, - kā jūs vērtējat situāciju, ka faktiski centram tika nodotas valsts kapitāla daļas LMT un ka tieši centrs rīkojas ar dividendēm, kaut gan darbs ar vērtspapīriem nav centra kompetencē formāli? Faktiski, cik var saprast, tas ir vienīgais cēlonis, kas nodrošina, ka centrs darbojas ar peļņu, jo savu tiešo funkciju izpildes jomā – ja peļņa ir, tad tīri simboliska. Kaut gan tas ir faktiski monopols, kuram tarifī netiek regulēti. Un uzreiz otrais jautājums, vai jūs uzskatāt, ka, ņemot vērā esošo situāciju, ka centrs ir dabisks monopols, vai nevajadzētu tomēr regulēt tarifus, ko nosaka centrs.

I.Circene

Jā. Pirms es došu vārdu atbildei es pie šī paša jautājuma par tarifiem. Pēc tā, kā tika nepilnu mēnesi atpakaļ, trīs nedēļas atpakaļ, 11.decembrī skanēti tie, tā sauktie,

multipleksi [*multiplex*], kas ir apraides iespējas gan Latvijā, gan Lietuvā, gan Igaunijā, tad Latvijā tas nav šīs piecas, tā sauktās, bezmaksas nekodētās programmas. Īstenībā tās tāpat ir deviņas. Līdz ar to šīs izmaksas, kas mums visur parādās, ka, sakarā ar to, ka mums ir mazāks skaits šīs apraides programmas, īstenība tā nav. Un es domāju, ka tas ir viens no jautājumiem, par ko mēs netikām informēti. Un pie tās informācijas iznāk, ka Latvijā šādas programmas ir deviņas, Igaunijā – sešas un Lietuvā arī deviņas. Un šīs cenas un izmaksas acīmredzot tomēr ir salīdzināmas. Un, ja mēs par to runājam, tad tādā jautājumā mums šis cenu jautājums ir prioritārs, jo tarifs un cena ir tas, kas nosaka visu tālāko, un mums, lai runātu, kādā veidā nodrošināt tālākas apraides gan radio, gan televīzijai, jo pašreiz atkal ir jautājums par papildu finansējumu no valsts budžeta naudas. Mums ir jārunā par to, kā samazināt un radīt līdzvērtīgas izmaksas, nevis papildu finansējumu. Varbūt, ka mēs varētu Sudrabas kundzei jautāt, kā tas izskatās no viņas puses – par šo regulēšanas iespēju, Sabiedriskais regulators, un kā mēs varētu panākt, ka šīs izmaksas tiktu samazinātas, jo tagad, ko mēs redzam ar TV3 un LNT, ka, protams, mēs esam ieinteresēti, lai šīs programmas tiktu iekļautas tā saucamajā, bezmaksas nekodētajā paketē un lai iedzīvotāji tos pēc iespējas redzētu, jo arī līdz šim šīs piecas programmas arī tika paredzētas paketē. Kā jūs redzat šo cenu un tarifu regulējumu?

I.Sudraba

Jā, es atbildēju uz pirmo jautājumu par *Latvijas Mobilā Telefona* dividendēm. Revīzijā mēs šo jautājumu skatījāmies. Mēs uzskatām, ka tā nav pamatota politika, kā visi šie ieņēmumi, faktiski, kā tie šodien tiek lietoti – ja ir nerentabls projekts, tad tas, kā, piemēram, *e-paraksts* tiek atdots Radio un televīzijas centram gan jau esošo zaudējumu segšanai un turpmāko zaudējumu segšanai, nevis, piemēram, risināta problēma pēc būtības, lai projekts būtu rentabls, un šīs *Latvijas Mobilā Telefona* dividendes ir tāds pats kopējais ienākums. Dividendēm būtu jāienāk kopējā budžetā un jārisina jautājumi, kas investīcijām būtu svarīgi, jo tas nav nekāds Radio un televīzijas centra nopelns – saņemt šīs dividendes [*Kā tad nav? - Uldis Lavrinovičs*]. Vēl jo vairāk viņiem uz dividenžu rēķina dod finansēt nerentablos projektus, jo no Radio un televīzijas centra ienākumiem, vismaz tajā periodā, ko mēs pārbaudījām, 70% veido ienākumi, kas nāk no dividendēm, no procentu ienākumiem, jo pietiekami lielas summas līdz ar to ir noguldītas arī depozītos, no kā var pelnīt ienākumus. Tātad regulēšanas jautājums – jā, mēs arī uzskatām, ka šis monopola stāvoklis ir jāregulē. Mēs tikko pabeidzām revīziju, kas skar tarifu noteikšanu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas darbību, un šajā revīzijā mēs esam ieteikuši komisijai izvērtēt arī šo tarifu regulēšanu. Viņi gan gausi grib sākt to darīt – pētīt jautājumu tikai 2011.gadā. Mēs arī Konkurences padomei prasījām viedokli par šo jautājumu, un Konkurences padome uzskata, ka šis ir monopola stāvoklis, kurš ir jāregulē.

I.Circene

Ja es drīkstētu pie šī jautāt. Mums šodien komisijā būs šis jautājums; un, kā jūs redzat likumdošanā, kā mēs to varam regulēt?

M.Salgrāve

Marita Salgrāve, Valsts kontrole. Mums ir mazliet grūti par šo revīziju runāt, jo šis lēmums par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu mums vēl nav stājies spēkā, bet tas tiešām ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas kompetencē, jo šobrīd ir tā, ka mums ir jāpiekrīt komisijai, ka Eiropas regulas nosaka sešus tirgus elektronisko

sakaru nozarē, kas būtu obligāti regulējami, kas nozīmē, ka no regulējošās iestādes puses var tikt piemēroti pēc izvērtēšanas, kādus ierobežojošus pasākumus. Šis tirgus, par ko mēs runājam, nevis tikai apraide, nav regulāri noteikta sešu tirgu sastāvā. Tam mums ir jāpiekrīt. No otras puses regula neaizliedz un arī iesaka, ja atsevišķo dalībvalstu regulējošās iestādes, ja šāda situācija valstī ir izveidojusies, var noteikt arī citus tirgus kā regulējamus elektronisko sakaru nozarē. Kā jau Sudrabas kundze minēja, tad mēs kopā ar Konkurences padomi tomēr uzskatām, ka vismaz līdz 2013.gadam *Lattelecom* ir ekskluzīvas monopola tiesības uz šo pakalpojumu nodrošināšanu. Protams, mēs nevaram šajā brīdī prognozēt, kādi būs šie tarifi konkurences rezultātā ar kabeļtelevīziju un satelīttelevīziju, bet katrā ziņā tas ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pienākums šo tirgu izvērtēt. Ja komisija uzskata, ka tā reāli varēs sākt vērtēt šo tirgu un izmaksas tad, kad tirgus būs kādu laiku sācis darboties, kad šī digitālā apraide būs kādu laiku strādājusi, tad komisijai šis tirgus ir jāizvērtē un tāda gadījumā komisijai ir jāpaziņo Eiropas Komisijai, ka šis tirgus Latvijā būtu kā regulējama tirgus, jāsaskaņo ar citu valstu regulējošajām iestādēm. Tātad diezgan gara procedūra, bet komisija var uzlikt šos regulējošos pasākumus un tad jau domāt, kādā veidā to normatīvajos aktos iestrādāt. Tas, ka šis process varētu nebūs īss, tas šobrīd arī ir skaidrs.

I.Circene

Bet jūs uzskatāt, ka mēs varētu likumprojektā paredzēt, ka šis process saistībā ar tarifiem tiek regulēts?

M.Salgrāve

Tas tiešām ir ļoti plaši izvērtējams jautājums, skatoties uz situāciju, kāda tā būs pēc pusgada vai varbūt gada, un jautājums, kad šis likumprojekts tiek plānots.

I.Circene

Nē, nē, likumprojekts pašreiz mums ir otrajā lasījumā, un mēs šodien skatām jautājumu, kas saistās ar tarifu iespējamu regulēšanu, jo pagājušās komisijas sēdē mums tieši par to aktualizējās jautājums, ka tādā gadījumā var rasties šis monopols un neierobežotas cenas un tādā veidā samazina iespējas saņemt pakalpojumu. Boktas kungam bija jautājums vai replika.

J.Bokta

Nē, man bija replika. Vienkārši mēs te.. Droši vien arī, atbildot uz Valsts kontroli, par izdevumiem, tur, protams, nav ko iebilst, ka izdevumus infrastruktūrā vai par ciparu televīziju veidos gan LVRTC administratīvie izdevumi, gan infrastruktūras izbūves izdevumi, tikai šeit es noteikti gribēju iebilst pret to, ka LVRTC strādā neefektīvi, jo, lai pateiktu to, par ko mēs arī esam neapmierināti attiecībā uz Valsts kontroli, ka tiek rādīti kādi skaitļi un tie tiek pozicionēti tā, ka, protams, ja šodien pasaka, ka LVRTC ir izmaksājis miljonu prēmijās, varētu iedomāties, ka mēs tur šķiežam prēmijas, maksājam visiem pa labi, pa kreisi. Ja paskatāmies salīdzinošajos skaitļos, tad mēs prēmijās esam izmaksājusi pa diviem gadiem 20% no atalgojuma fonda, kas pat tagad krīzes laikos, ko apstiprina, piemēram, kapitāla sabiedrībām, 20% - tā ir normāla situācija.

I.Circene

Un cik jums ir darbinieku?

J.Bokta

Dotajā brīdī mums ir 236, nedaudz vairāk par 230 darbiniekiem. Vienkārši – kāpēc tā? Protams, nevar pārņemt Valsts kontrolei, jo tā saskaita pareizi, lai gan mums ir arī iebildes pret metodiku atsevišķi, bet tas nemaina lietas būtību.

Attiecībā, piemēram, par infrastruktūras izbūvi, pateikt to, ka mēs esam to, iespējams, neefektīvi izbūvējuši, tad šeit vislabākais piemērs ir – jāsālīdzina. Tā pati analogā apraide Igaunijā.. analogo apraidi mazāka teritorijā sabiedriskā televīzija tikai par tehnisko nodrošinājumu maksāja 1,4 miljonu eiro. Mums ir zem miljons latiem, tuvu miljons latiem, kas ir salīdzināmi pie tā, ka ir teritorija mazāka. Un tāpēc apelēt ar to, ka mēs esam bijuši neefektīvi analogajā vai strādājuši līdz šim, tam es absolūti nepiekrītu.

I.Circene

Mums tagad ir runa par digitālo apraidi.

J.Bokta

Jā, un par digitālo – es vēlreiz uzsveru, ka mēs, kas esam atbildīgi par infrastruktūras izbūvi, mēs esam izbūvējuši vislētāko infrastruktūru.

I.Circene

Bet jūs teicāt par analogo.

J.Bokta

Ir divas lietas. Ciparu televīzija vēl nav sākta apraidīt. Komerciālie sāk, bet tā nav iegājušies. Revidēja mūs par iepriekšējo.

I.Circene

Jā, bet tagad jūs varētu arī komentēt par izmaksām, kas ir saistība ar digitālo.

J.Bokta

Saistībā ar digitālo mēs esam postulējuši, ka mūsu sadaļa - infrastruktūras izbūvei plānotie 14 miljoni latu, investīcijas tiem septiņiem tīkliem, tā potenciāli, kā mēs prognozējam, būs mazāka varbūt pat līdz 20% saistībā ar veiksmīgajiem iepirkumiem, un šīs investīcijas ir vislētākās, ja mēs skatām no infrastruktūras izbūves apjoma, kā var salīdzināt uz teritoriju, ko es arī esam minējis, ka, piemēram, Īrija, kas ir vienā izmērā, viņiem trim *multiplexiem* ir 100 miljoni eiro.

I.Circene

Bet jautājums par tiem tarifiem vienalga netiek noskaidrots.

J.Bokta

Ir jāsaprot. Ir jau divas problēmas ekonomiski. Viena ir – dekoderi, par kuriem, ja runājam, tad īstenībā, ja paskatāmies koncepciju par ciparu televīzijas ieviešanu, kur jau sākotnēji valsts īstenībā atteicās risināt to problēmu par dekoderiem, jo viņi nerunāja vispār par valsts budžeta līdzekļiem un par uzturošo daļu.

I.Circene

Bet tā ir valsts problēma vienam apraides veidam.

J.Bokta

Kāda problēma?

I.Circene

Jūs sakāt, ka tā ir valsts problēma. Es domāju, ka valsts problēma tā nu gan nav. Ja viens apraides veids ir kaut kādā veidā..

J.Bokta

Es jau nesaku, ka tā ir valsts..

I.Circene

Jūs tikko teicāt..

J.Bokta

Tai skaitā valsts. Protams, ka valsts problēma. Zemes apraide ir valsts problēma. Nodrošināt zemes apraidi – tā ir valstiska funkcija, jo tad jau Beļģija sen būtu atteikusies saviem 6% auditorijas, kam ir šī apraide, jo tas ir vienīgais apraides veids, kas var nodrošināt iedzīvotājus ar bezmaksas iespēju saņemt pārraides.

I.Circene

Ja drīkst, es neredzu citas paceltas rokas, tāpēc es uzurpēju varu jautājumiem, bet man ir jautājums Sudrabas kundzei. Saistībā ar šo infrastruktūru. Mums pagājušajā reize arī komisijā aktualizējās jautājums par to, kas tad ir infrastruktūra, jo arī tagad, kā Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs mums saka, ka infrastruktūra ir šis tornis un apraides iekārtas. Tādā gadījumā, vai tad arī šis dekoderis nevar būt infrastruktūras daļa, ņemot vērā, ka bez dekodera gala pakalpojums nevar tikt saņemts? Un mums Juridiskais birojs teica, ka nekur nav formulēts, kas ir infrastruktūra. Un tagad tikko Boktas kungs mums saka, ka tā ir valsts problēma, ka nav pirkti dekoderi. Tad mēs nonākam tādā..

J.Bokta

Nē. Ja ļausiet, tad es precizēšu.

I.Circene

Jā.

J.Bokta

Nevajag pārfrāzēt manus vārdus – es teicu, ka valstiski, tad, kad tika lemts par to, kā ieviest ciparu televīziju, tajā koncepcijā, uz kuru arī ir atsauce, tur tika pateikts, ka netiek risināts jautājums par dekoderiem.

I.Circene

Kā var būt koncepcija, kas pasaka, ka netiek risināts jautājums? Jūs pats ar sevi nepārtraukti nonākat pretrunās.

J.Bokta

Kāpēc?

[Vairāki cilvēki runā vienlaicīgi]

I.Circene

Kāpēc koncepcijā ir jāparedz no A līdz Z, ka notiek process?

J.Bokta

Nē. Atkal mūsu mīļais piemērs par Igauniju. Viņi nerisināja jautājumu par uztveršanu.

I.Circene

Nē, nu jūs varat ieviest nezin kāda veida apraides, bet, ja tās nenonāk pie patērētāja, tad tāda koncepcija ir nulles vērtībā. Jūs ieviesīsit kaut kāda veida apraidi, kura paliks mežos, ja nevienam nebūs iespējas to jūsu apraidi saņemt.

J.Bokta

Bet tagad sanāk tā, ka mēs visi brīnāmies..

I.Circene

Labi. Nenovirzīsimies – es jūs saprotu, jūs mani saprotat.

Lūdzu.

M.Salgrāve

Es tomēr gribētu precizēt. Mēs tomēr detalizēti pētījām šo koncepciju, visus trīs variantus, kas tika piedāvāti – gan pirmo variantu, kas tika apstiprināts Ministru kabinetā. Tā gluži nav, ka koncepcija nerisināja jautājumu par dekoderiem – īpaši mazturīgajiem iedzīvotājiem. Tieši otrādi – koncepcija noteica to, ka Satiksmes ministrijai kopā ar centru, kopā ar Centrālo statistikas pārvaldi, tajā brīdī tas vēl bija 2006.gads, ja es nemaldos. Bija jāuzsāk risināt jautājums, kādā veidā dekoderus nodrošināt mazturīgajiem iedzīvotājiem, pirmkārt, lai nevajadzīgi neveicinātu vai neuzliktu risku par pāreju no analogās uz digitālo pārraidi, šis periods paildzināts, lai nodrošinātu mazturīgajiem iedzīvotājiem iespēju šos pakalpojumus saņemt. Protams, koncepcijā bija arī godīgi pateikts, ka tajā brīdī vēl nebija nodefinēts, kas ir mūsu valstī mazturīgie iedzīvotāji, vienlaicīgi koncepcija aicināja šīs trīs iesaistītās puses pie tā strādāt. Cits jautājums ir, protams, ka tas nenotika līdz tam brīdim, un no konkursa nosacījumiem, no normatīvajiem aktiem, kas reglamentē konkursa nosacījumus, šis jautājums bija pazudis, bet mēs nekādā veidā nevaram teikt, ka koncepcija tajā brīdī, kad tika izvērtēts, kādā veidā mēs iesim uz digitālo apraidi, šī jautājuma risināšanu neparedzēja, to nu es negribētu apgalvot.

I.Circene

Un, ja tagad konkursa noteikumos tas ir pazudis, tad tas vairs netiek risināts. Un, ja tagad apraide tiek nodrošināta, ieguldām 14 vai 13 miljonus un gala rezultātā ir *čiks*. Tad kā tas tagad izskatās? Vai tam risinājumam vajadzēja būt iekļautam konkursa noteikumos?

M.Salgrāve

Ir ļoti daudz lietas saistībā ar šo konkursu; un tie, kas ir lasījuši revīzijas ziņojumu, varbūt saprot, ka šis ir viens no tiem konkursiem, kas varbūt pēc zināmām pazīmēm veda pie noteikta rezultāta. Šobrīd konkurss ir pabeigts, līgumi ir noslēgti un ir lietas, ko mēs vairs nevaram tādā veidā vairs sakārtot. Mēs nevaram *Lattelecom* piespiest uzņemties šo dekoderu.. ja vien *Lattelecom* pats nenāk pretī..

I.Circene

Bet, vai tas bija jāiekļauj konkursa noteikumos?

M.Salgrāve

Mūsaprāt, tas bija jāiekļauj konkursa noteikumos..

I.Circene

Manuprāt, arī!

M.Salgrāve

..un ir arī jautājums par to, kā nodrošināt tehnoloģisko neitralitāti? Kādā veidā tas viss notiek? Tas, ka šis jautājums bija jārisina atbildīgajām institūcijām, ir skaidrs.

I.Circene

Lūdzu, jums bija jautājums.

U.Lavrinovičs

Man bija viena replika. Uldis Lavrinovičs, LVRTC. Es esmu ļoti priecīgs, ka mūsu komisijas darba grupas sēdēs bieži notiek tādi kardināli pavērsieni, varbūt lūgšu neuztvert to ar ironiju, ka mums ir šodien noticis lūzums likumdošanā, jo Čileviča kungam un arī Sudrabas kundzei ir izdevies panākt to, ka ir atcelts Komerclikums valstī šodien, apstrīdot jebkuras juridiskas vai fiziskas personas tiesības nodarboties ar uzņēmējdarbību. Tātad ieguldīt līdzekļus vai mantu citā kapitālsabiedrībā un gūt peļņu. Čilveviča kungs skaidri prasīja, kāpēc LVRTC ir nodotas kaut kādas akcijas, kas ir ļāvis tam saņemt naudu, tad es atgādināju, ka LVRTC ir dibinājis LMT kā viens no dalībniekiem un uz šī pamata ir arī pilnīgi likumīgas tiesības saņemt šīs dividendes un rīkoties ar tām.

B.Cilevičs

Drīkst?

I.Circene

Jā.

B.Cilevičs

Jā, tas viss neapšaubāmi ir absolūti pareizi, bet jūs pārvērtējat manas iespējas par to, ka es varu atcelt Komerclikumu. Paldies par to, protams. Bet nevajadzētu arī aizmirst, ka centra pamata kapitāls 100% pieder valstij. Un tas ir Saeimas uzdevums – tomēr skatīties, kā tiek izlietota valsts nauda, vai kas ir tie veidi... Tā ir tieša Valsts kontroles funkcija. Es uzdevu jautājumu Valsts kontrolei un saņēmu skaidru atbildi, ko visi klātesošie dzirdēja, ka tas nav vislabākais veids, kā izmantot valsts naudu, piedodiet, nevis centra naudu.

U.Lavrinovičs

Tā ir centra nauda.

B.Cilevičs

Ja tā būtu jūsu privātā kompānija..

I.Circene

Centrs ir valsts..

J.Bokta

Nē, bet par to jau nekad nav strīda, bet juridiski pareizi jau nedomās, ka par valsts naudu tā kļūs tikai tad, kad tā tiek ieskaitīta no LVRTC valsts budžetā. Protams, var pieņemt lēmumu LVRTC vispār pārdot, un tas būs vienreizējs, – ka ir tā valsts nauda, bet šajā gadījumā tā ir normāla, nodalīta manta, kas ir jāapsaimnieko un ir tādai uztverei arī jābūt. Ja visu laiku domā, ka LVRTC ir valsts, valsts.. tad, protams, tiek arī pieņemts un domāts, kāpēc LVRTC nevar subsidēt dekoderus. Nevar. Vienkārši nevar.

I.Circene

Konkursā tam vajadzēja būt iekļautam. Es vienkārši pārjautāju, Valsts kontrole apstiprināja to, ko es pagājušajā reizē teicu. Ja tas būtu iekļauts konkursa noteikumos, ka vienam no apraides veidiem, nodrošinot apraidi, tas tiek nodrošināts no torņa līdz saņemšanai. Tas tādā gadījumā ir skaidri konkursa noteikumi. Es nesaku, ka tas būtu jādara..

J.Bokta

Ja tas būtu ielikts, tad, protams, tad arī, pretendentiem piesakoties, viņi to citādāk vērtē.

I.Circene

Jā, par to jau arī ir runa. Jā, jo citādāk tas ir tāpat, kā ar interneta pieslēgumiem. Mēs uztaisām platjoslu interneta joslu, bet mēs nevaram gala lietotājam tāpēc, ka nav ietverts konkursa noteikumos. Šis ir viens tipisks, specifisks piemērs, kad viena veida apraidei, dodot priekšroku un 16 vai cik miljonu no valsts, mazāk [*J.Bokta iepriekš minēja, ka mazāk par 14 miljoniem*], tad mēs dodam šo līdzekļu izmantojumam apdraudējumu efektivitātes un izmantojuma ziņā. Tas ir tas, par ko mums kā Saeima, ko teica arī Čileviča kungs, tas ir mūsu jautājums. Par ko mēs uztraucamies, ka valsts budžeta līdzekļu izlietošanas rezultātā mērķis nav sasniegts. Mēs jau nesakām, ka jūs kā personīgi esat pie kaut kā vainīgi. Tas jau tā nav jāuztver. Čileviča kungs.

B.Čilevičs

Attiecīgā valsts institūcija pieņēma šādu lēmumu, lai sasniegtu noteiktu mērķi, nododot jums LMT kapitāla daļas.

01:19:43

U.Lavrinovičs

Nebija tāda lēmuma. Nekad nav bijis.

B.Čilevičs

Jebkurā gadījumā valstij ir tiesības rīkoties ar... jo patiešām es arī jums piekrītu, es par to jau runāju, ka varbūt mums ļoti nopietni būtu jādomā par centra privatizāciju, jo šobrīd tas darbojas neefektīvi, bet tādā gadījumā tiešām ir vajadzīgi aizsargmehānismi, ko, pirmkārt, darītu regulēšana. Tāda situācija, kāda ir ar to pašu *Latvijas Gāzi* utt. Šobrīd neviens neko negrib jums pārnest. Patiešām. Mēs negribam uzdoties par ekspertiem. Šobrīd tas ir fakts – centrs darbojas neefektīvi.

J.Bokta

Kāpēc? Piemēram. Piemēram, salīdziniet, kas ir neefektīvs.

B.Cilevičs

Tik tikko mēs dzirdējam Valsts kontroles uzstāšanos. Jūs tam nepiekrītat, bet tās ir jūsu tiesības.

J.Bokta

Nē. Vienmēr var uzstādīt uzstādījumu, ka var strādāt efektīvāk. Es piekrītu.

B.Cilevičs

Bet vēl pirms Valsts kontroles publicēšanas, es speciāli palūdzu mūsu ekspertus, kas ļoti rūpīgi izanalizēja jūsu publiski pieejamos finanšu pārskatus par diviem iepriekšējiem gadiem. Mums patiešām bija ārkārtīgi interesanti pārlicināties, ka lauvas tiesa jūsu ieņēmumos nāk no finanšu darbības – vai nu no dividendēm, LMT. Ņemot vērā jūsu stāvokli, ka jūs faktiski esat monopolists, ka no jums ir ļoti daudz atkarīgs, un faktiski jūsu pamatdarbība nes absolūti necīgu peļņu. Tādai lielai privātkompānijai 0,2% peļņa no jūsu tiešās darbības – tas it kā varbūt būtu normāli, bet es arī šaubos, ka šādas kompānijas īpašnieki, akcionāri, ka viņi būtu apmierināti ar savu menedžmentu. Un jūs mēģināt iestāstīt, ka valsts kapitālsabiedrībai tas ir normāli, bet – kāpēc? Tur ir tā problēma, ka, būdama valsts kapitālsabiedrība, jūs gribat rīkoties kā privātā kapitālsabiedrība un nevis sava akcionāra interesēs.

J.Bokta

Nē, nē. Tam es nepiekrītu, jo tāpēc, ka jūs neprasāt nevienu argumentu. Ja var efektīvāk strādāt, tad tam es piekrītu. Vienmēr var efektīvāk. Ja ir 200 darbinieku, tad var strādāt ar 198. Ja ir 198, var strādāt ar 196. Bet nu..

B.Cilevičs

Bet pieejamība. Televīzijas.. Jūsu pakalpojumu vai pakalpojumu, ko citi nodrošina ar jūsu starpniecību, monopola starpniecību, šo pakalpojumu pieejamība ir mums galvenais kritērijs. Un tieši šajā ziņā mēs sastopamies ar ļoti nopietnām problēmām. Pirmais – dekoderu nav. Otrais – tarifi ir daudz augstāki, nekā Igaunijā un Lietuvā. Jūs mums stāstāt, ka jums ir vislētākais aprīkojums un tā tālāk, bet šajā gadījumā vienkārši nav skaidrs. Tarifi arī ir divas reizes augstāki, nekā tajā pašā Igaunijā. Trešais – ar reģionālajām televīzijām īsti nav skaidrs, kas būs. Ir vēl virkne citu problēmu, kas tieši ir saistīts ar šo pāreju uz ciparu apraidi ciparu formātā, par ko centrs ir atbildīgs un par ko jūs izlietojat 14 miljonus, varbūt mazāk valsts naudas, piedodiet, nevis jūsu privātās naudas. Tieši par to ir runa.

J.Bokta

Komentārs ir par tarifu? Mēs jau vairāk kā trīs gadu atpakaļ arī paši esam vērsušies SPRK vispār ar lūgumu, lai viņi mums to regulē. Arī mums no šādām diskusijām.. arī sabiedriskajam vai komerciālajām ir vieglāk, jo tur vairs nav diskusijas, ja ir. Bet viņi ir atteikuši. Viņi neregulē mūs.

I.Circene

Bet jāsaka, ka pie mums jūs neesat septiņu gadu laika griezušies ar lūgumu likumdošanā ko mainīt, lai mēs varētu to nokārtot.

Ja mēs salīdzinām ar apraides iespējām, tad 14 miljoni no valsts budžeta nav ieguldīti ne kabeļtelevīzijai, ne satelīttelevīzijai, ne kādai citai televīzijas apraide. Tad mēs runājam par to, ka viena veida apraides nodrošināšanai, ieguldot tik lielus līdzekļus,

mums ir jābūt 100% garantijai, ka tas ir efektīvi pakalpojuma saņemšanu. Tā ir tā problēma, ko vienā teikumā mēs varam pateikt, kas ir tas, par ko mēs visu laiku te strīdamies, jo diskusija iet pa riņķi, kas nav pat vairs nav konstruktīva diskusija. Problēma ir tā, ka mēs vienai apraidei dodam izcili labākus nosacījumus, mēs iedodam valsts budžeta naudu, un efekts un rezultāts, un pieejamība gala rezultātā nav. Tā ir tā problēma.

J.Bokta

Atbilde ir vienkārša, jo tāpēc, ka vēlreiz..

I.Circene

Nevajag jums atbildēt. Es ļoti atvainojos. Es tomēr došu vārdu tad, kad būs.. jo jūs nekā jauna mums pagaidām pateikt nevarat. Lūdzu, Meisīša kungs.

T.Meisītis

Labdien! Toms Meisītis, *Lattelecom*. Es aicinātu tomēr izmantot šo iespēju skatīties uz dekoderu pieejamību kā uz sociālu problēmu, kas, manuprāt, tieši tāda arī ir.

I.Circene

Un apraides problēma tā nav?

T.Meisītis

Apraide tehniski tiks nodrošināta..

I.Circene

Tad jūs paliekat mežos, nevis mājās..

T.Meisītis

Saprotiet mūs pareizi. Mēs kā komersants, kam atlikuši ir četri gadi. Četri gadi nav milzīgi daudz, lai realizētu no mūsu viedokļa biznesa projektu. Mēs esam absolūti ieinteresēti, lai šo pakalpojumu kāds arī lietotu. Nav jau tā, ka mums interesē kurināt mežus un nodarboties ar kādu bezjēdzīgu darbību.

I.Circene

Bet tas ir tas, ko jūs sakāt!

T.Meisītis

Mūs interesē, lai skatītāji šo signālu redzētu. Manuprāt, šeit ir acīm redzama sociāla problēma, ka ir kaut kāds cilvēku skaits, kuriem nav pieejams – kuriem, iespējams, būs grūtības iegādāties šīs gala iekārtas, un šī problēma, sociālā problēma ir arī risināma. Tāpēc mēs esam atkārtējuši vairakkārt, ka, lai risinātu šo sociālo problēmu, ir nepieciešams... tīri profesionāli ir jāzina šo cilvēku skaits, jāzina, kur viņi dzīvo, kuriem no viņiem tieši ir nepieciešamas šīs gala iekārtas, jāapzina atbildīgo institūciju loks, kuras var iesaistīties problēmas risināšanā gan ar finansiālo ieguldījumu, gan ar inteliģenci, kā risinājumu veidot atbilstoši Eiropas Savienības un nacionālajām likumdošanas normām. Un, kas attiecas uz šīm infrastruktūras izmaksām, manuprāt, tomēr ir atkal jāpieturas pie faktiem; kas attiecas uz *Lattelecom* tarifiem par gala lietotājam pieejamo bezmaksas apraidi, mums šobrīd ir problēma konkrēti ar vienu raidorganizāciju, kas ir TV3. Ar pārējām mums vienošanās principā ir panākta. Ir arī skaidra šo raidorganizāciju nostāja pausta Nacionālajai radio un televīzijas padomei;

kas attiecas ar salīdzinājumiem ar Igauniju, tur ir vesela virkne faktoru, kas padara šos tarifus nesalīdzināmus. Protams, ir jautājums gan par termiņu, gan par teritoriju, gan par teritorijas ģeogrāfisko veidu, teiksim, Latvija ir vairāk strukturēta apraides zonās, kas sadārdzina izmaksas un tamlīdzīgi. Jāatgādina arī tas, kas jau iepriekš tika minēts, ka Igaunija, lai nekavētu pārraidi uz ciparu apraidi, valsts piešķīra atlaidi komerciālajām raidorganizācijām tajā gadā nemaksāt valsts nodevu 1,6 miljonu apmērā katrai raidorganizācijai, kas ir būtisks valsts līdzdalības veids, kā tā stimulēja šo ciparu apraides ieviešanu. Ja mēs skatītos izmaksas izejas pozīcijās, iespējams, ka mēs būtu pretējā situācijā, konstatējot, ka Latvijā ir vislētāk.

Es domāju, ka, ja runā par pakalpojumu pieejamību, par dekoderiem, tad šī ir sociāla problēma, ko ir arī iespējams atrisināt.

I.Circene

Paldies, Meisīša kungs. Ja būtu ielikts konkursa noteikumos nosacījums, tad tā šodien mums nebūtu sociāla problēma.

T.Meisītis

To mēs diemžēl nevaram..

I.Circene

Tālāk Bucenieces kundze.

D.Buceniece

Es gribēju tikai informēt, ka ir tikko saņemta atbilde no Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas tieši par šiem tarifiem, ka viņi atsakās regulēt, un ko viņi definē, ka jau Valsts kontrole pareizi norādīja, kas tas nav tirgus veids, ko viņiem uzliek regulēt Eiropas Savienība. Es jums vienkārši uz komisijas sēdi sagatavošu kopiju, kur precīzi ir tas arguments izklāstīts. Diemžēl tā ir SPRK nostāja pašlaik.

I.Circene

Liels paldies, bet es sapratu no Sudrabas kundzes, ka ir iespēja noteikt arī citus regulācijas veidus, izņemot tos sešus obligātos, kas ir noteikti. Līdz ar to Latvijas situācijā konkurēti tāda, kāda mums tā ir, es domāju, ka mums ir jādomā par to, kā ielikt likumdošanā, ka viņi nenosaka, vai viņi regulēs vai nē, bet to nosaka likums.

I.Sudraba

Ļoti labi, ka vēlreiz aktualizējās šis jautājums. Mēs nevaram tā vienkārši ielikt likumā un teikt, ka ir jāregulē. Tātad regulas nosaka jomas, kas ir jāregulē, bet tālāk ir jāievēro procedūra, kas ir direktīvā, kas nozīme, ka regulatoram ir jānāk ar šo tirgus pētījumu. Ja redz, ka joma ir jāregulē, tad tas ir jāpiesaka Eiropas Komisijai. Ir jāiziet visa šī procedūra. Mēs nevaram vienkārši ielikt likumā.

[Kāds no darba grupas locekļiem – „,tad ir jārēķina kādi divi gadi vismaz”].

I.Circene

Tad ir jāizmanto. Ņemot vērā to, ka trīs Baltijas valstīs tarifa atšķirība ir divarpus, trīs reizes, tad mums ir jāpanāk tas, ka mums šis tarifs kļūst vienāds visās valstīs vai vismaz līdzīgs. Lūdzu, Ašeradens kungs.

A.Ašeradens

Man ir jautājums Sudrabas kundzei. Es mēģinātu to visu apkopot, un, raugoties, no darba grupas viedokļa, mums ir jāpāriet uz digitālo apraidi, kas patiešām ir progresīvs jaunievedums, tad kopumā mēs redzam, ka ir problēma. Vismaz 50 000 mājsaimniecību paliks bez apraides, tas ir viens. Otrs – mēs redzam, ka šīs cenas ir atšķirīgas no tām, kas ir Baltijas reģionā pieejamas. Pašreiz mēs redzam milzīgu haosu starp raidorganizācijām – vieni saka, jā, piedalīsies, otri saka, nē, - nepiedalīsies utt. Trešais, ko mēs redzam, ir, ka ir veiktas, tiks veiktas valsts investīcijas 14 miljonu latu apmērā, kur mēs redzam, ka patiesībā ir augsts arī substitūcijas risks, ka tās var aiziet pie kāda cita, kas, iespējams, būs daudz lētāk. Man tad ir jautājums – kur tad ir šī sistēmiskā kļūda, kāpēc mums atkal ir iznācis tāds Latvijas scenārijs?

I.Sudraba

Kā jau Marita [*Salgrāve*] jums teica par šīm koncepcijām. Koncepcijā viss bija skaisti apstiprināts un paredzēts, lai sistēma darbotos vienoti – gan, kā tā tiek ieviesta, gan, kā tā tiek lietota. Tāpēc, ka izvēlējās vēlākajos noteikumos daļu jautājumu aizmirst vai tos vispār nerisināt, vai noteikumus patiešām izveidot tā, lai tie būtu labvēlīgi konkurētām... [*kāda darba grupas dalībnieka jautājums -Kurā vietās tas noteikums ir redzams?*] Diemžēl kā lielā daļā projektu, kas Latvijā tiek realizēti, tie tiek realizēti ne tāpēc, lai projekts strādātu, bet tāpēc, lai no projekta būtu kāds labums.. respektīvi, to realizēs tādā veidā, lai no tā šis maksimālais individuālais labums rastos. Un tā ir tā problēma. Ja būtu domājuši par projektu kā par projektu, kur vajag, lai skatītāji redz televīziju iespējami lētāk un labāk, tad tas būtu atrisināts.

I.Circene

Tabūna kungs vēlējās.

P.Tabūns

Nē, nē. Kurš tad ir tas vainīgais?

I.Circene

Satiksmes ministrijas konkursa noteikumi.

[*klusums*]

[*vairāki cilvēki runā vienlaicīgi*]

Vai ir vēl kāds jautājums? Es saprotu, ka vairāk jautājumu nav.

A.Rožukalne

Man ir viens īss jautājums.

I.Circene

Jā, lūdzu.

A.Rožukalne

Tas nav īsti Valsts kontroles... bet varbūt jums ir kāda atbilde uz to definējumu, ko pēkšņi uzzinājām, ka mediju pieejamība ir sociāla problēma. Kā jūs to redzat saistībā ar saviem datiem?

I.Sudraba

Tā tad ir sabiedriskā televīzija, sabiedriskais radio, kur vienu lielu daļu valsts atmaksā. Sabiedriskajai televīzijai ir jābūt cilvēkiem pieejamai, jo tas ir informācijas avots, ko valsts atmaksā ar mērķi, ka noteikts informācijas daudzums cilvēkiem ir pieejams.

A.Rožukalne

Vai jūs piekrītat, ka šobrīd tā ir sociāla problēma?

I.Sudraba

Nē, nevis mediju pieejamība ir sociāla problēma, bet nosacījumi, ar kādiem cilvēks var iegūt šo informāciju, - ka viņam ir jāmaksā nauda, kas nav viņa iztikas līdzekļu iespējamība. Valsts nav rēķinājusies ar to, ka cilvēkam būs jāmaksā par šiem medijiem; un, liekot cilvēkiem maksāt par šiem medijiem, tā ir sociāla problēma, ka pakalpojums tiek piedāvāts iedzīvotājiem ar ievērojamu papildu izdevumu.

A.Rožukalne

Paldies.

I.Circene

Kota kungs.

E.Kots

Jā, es vēl gribēju piebilst, ka parasti ir jāpielieto jēdzieni. Mediju pieejamība ar šo projektu tiek nodrošināta. Pieejamība tā ir, jo cilvēkam ir vienalga, vai viņš saņem elektrisko signālu vai jāpērk televizors, jāpatērē elektrība, un daudz kas cits.

Neapšaubāmi te ir nianse par to, ka zināmai cilvēku grupai ir jāšķiras no līdzekļiem un jāpērk šis dekoders, bet no tādām zināmām cilvēku grupām, kas ļoti grib skatīties televizoru, ir maznodrošinātās ģimenes, kas jau gadiem lieto kabeļoperatoru. Es vēlreiz uzsveru, ka tajā brīdī, kad sāks runāt par sociālo ģimeni, kam piešķirt šos dekoderus, ir jābūt īpašai kontrolei. Nevar tā vienkārši pieņemt, ka ir 50 000. Varbūt to ir krietni mazāk. Tā būtu tā nianse.

Un, klausoties šīs garās diskusijas, man tiešām radās jautājums, kā mēs tālāk strādāsim, jo lēmumi ir pieņemti, un mums kā uzņēmumu vadītājiem ir jāreķinās ar izdevumu pozīcijām, un 2010.gads tūlīt sāksies, un man ir budžets jāreķina, ko es esmu tiešām sarēķinājis, sākot ar 1.martu. Un laiks ir ļoti maz.

I.Circene

Kāds būtu jautājums?

A.Ašeradens

Tos 50 000 *Lattelecom* pats nosauca?

E.Kots

Nē, nē, tas ir.. es esmu bijis pats klāt. Tas ir pieņēmums, tas nav ne aprēķināts, ne izpētīts. Pēc tam pašvaldības apstiprināja, ka ir aptuveni tāds skaits maznodrošināto ģimeņu kopumā.

A.Ašeradens

Vakar izskanēja, ka 200 000 ģimenēm ir nepieciešamas pārtikas pakas.

E.Kots

Jā, es esmu bijis jau aptuveni divās frakcijās, un es visu laiku aicinu – nepolitizējiet šo jautājumu, jo pašreiz 2010. ir vēlēšanu gads, un dažās frakcijās esmu sajutis, ka šo jautājumu grib politizēt, un jau sāk meklēt politisko kapitālu, tāpēc es aicinu arī partijas vērot visu šo notikumu gaitu.

I.Circene

Un ko darīt? Tikai vērot? Vai kaut ko vajag darīt? Un, ja dara, tad tas ir politiski?

E.Kots

Jā, es uzreiz būšu ļoti kritisks. Darīt vajadzēja aptuveni divus, trīs gadus atpakaļ.

I.Circene

Jā, 2006.gadā, kad tika rakstīta koncepcija.

E.Kots

Tad arī vajadzēja darīt.

I.Circene

Jā! 2006.gads ir pagājis, bet..

Ē.Zommere

Ko mēs ejam ar atpakaļejošu datumu..

I.Circene

Līgumu parakstīja tagad.

Ē.Zommere

Tad to vajadzēja visu uzraudzīt. Mēs te tagad jau kuru nedēļu ņemamies par to, kas ir bijis. Domājam par to, kā tālāk.

I.Circene

Meisīša kungs, lūdzu.

T.Meisītis

Divas lietas precizēt. Viens – sociāla problēma, ko es minēju bija nevis televīzijas pieejamība, bet dekoderu pieejamība, jo ir cilvēki, kas to nevar atļauties. Šobrīd jebkurai ciparu televīzijai, kas ir satelītos, kabeļos, internetā, ir nepieciešams dekoders.

Otrs – šie 50 000, šis skaitlis ir tiešām tas, kas mums ir zināms, ka Latvijā oficiāli ir reģistrētas maznodrošinātās mājsaimniecības. Tas, kas mums nav zināms, ir, cik mājsaimniecībām no šiem 50 000 šis dekoderis būtu nepieciešams, jo, kā jau es minēju, daļa no šīm mājsaimniecībām lieto citus veidus, kā skatīties televīziju. Es to varu atkārtot vēlreiz un vēlreiz – ir jāzina konkrēts cipars, cik cilvēkiem, mājsaimniecībām šis dekoderis ir nepieciešams un kas to objektīvi nevar atļauties nopirkt. Mums, teiksim, šobrīd veikalos dekoderus pērk labi un rezultāti ir.

I.Circene

Jā, Brikšes kundze.

I.Brikše

Man ir divi jautājumi. Pirmais, es neesmu pieskaitāma pie maznodrošinātajiem un tāpēc es jau pirms daudziem gadiem, dzīvodama Rīgā, esmu izvēlējusies kabeļtelevīziju tāpēc, ka analogās televīzijas signāls bija kritisks. Tas nenotika ne pagājušajā gadā, ne aizpagājušajā gadā. Tāpēc es visus šos gadus domāju, ka analogās televīzijas apraide ir bijusi katastrofāli slikta, un nenodrošināja cilvēkus kur nu Slīteres tālajos mežos, mani nenodrošināja arī Rīgā. Patiesībā tā ir bijusi milzīga naudas šķiešana, nesakārtojot, es nezinu ko, lai tomēr šo procesu uzlabotu. Tā ir viena lieta.

Otrs mans jautājums. Godīgi sakot, es kā pilsoņe te sēžu un es nesaprotu, vai institūcijām, kuras tiek atalgotas no valsts budžeta, viens veids institūcijām vai otrs veids institūcijām – tas ir valsts uzņēmums, vai tām vajadzētu savas darbības plānot, lai cilvēki nenokļūtu tādā situācijā, kādā pašlaik daudzi nokļūs. Mani, godīgi sakot, izbrīna šie stāsti, kuri visu laiku ir kaut kādi no 200 līdz 50 000. Protams, es saprotu, ka man var atbildēt, ka šajā valstī tā ir norma, bet tad, iespējams, netērēt varbūt pat Saeimas laiku. Var būt arī norma, ka jebkuras koncepcijas tiek pārrakstītas tā, kādas ir atsevišķu indivīdu, uzņēmumu intereses, kam ir uzkrājušies dzelži un tie ir jānolieto utt. Un tad varbūt, ka nemaz nav vajadzīga pati Saeima. Es ļoti atvainojos klātesošajiem deputātiem.

A.Cālīte-Duļevska

Man būtu papildinājums šim jautājumam. Es tomēr gribētu izzināt. Uz priekšu ir jāiet, tas ir fakts, bet tomēr kādam ir jāuzņemas atbildība par pieņemtajiem lēmumiem – par šiem noteikumiem, kas bija konkursā.

Piemēram, tā kā man visu laiku ir sanācis strādāt privātā institūcijā, es nemaz iedomāties nevaru, ka es varētu radīt tik milzīgus zaudējumus un milzīgu sociālu problēmu valsts mērogā, un mierīgi bez kādas atbildības, anonīmi un klusi, sēdēt savā darba vietā un man par to nekā nav. Varbūt tomēr, ņemot vērā šo situāciju, būtu vērts arī atrast to cilvēku.

I.Circene

Jā. Kota kungs un Gravas kungs. Vai, atvainojiet.

A.Bergholcs

Artūrs Bergholcs, Satiksmes ministrija, parlamentārais sekretārs. Es varbūt, klausoties šo visu un ņemot vērā, ka bija jautājums par šo vēsturisko attīstību, kā mēs zinām, tad 2006.gada oktobrī tika pieņemts lēmums par šo koncepcijas izstrādi. Koncepcija tika izstrādāta un 2008.gada septembrī tika pieņemti arī attiecīgie Ministru kabineta noteikumi, kas paredzēja šo tālāko ciparu televīzijas ieviešanu. Tā kā, ja mēs skatāmies no šāda viedokļa, ka šie pārmetumi, ka kāds būtu ko darījis nelikumīgi vai apzināti, tad es domāju, ka tie nav pamatoti, jo, es domāju, mēs saprotam, kā tiek pieņemti kabineta noteikumi un kāda ir šī procedūra. Un tā tika ievērota. Šie noteikumi tika saskaņoti tajā laikā attiecīgi ar raidorganizācijām, arī pārējām iestādēm bija iespējas sniegt savus priekšlikumus, bet nu tas ir skats vēsturē. Kas attiecas uz pašreizējo situāciju, es saprotu, kā tika minēts, ka šie lēmumi ir pieņemti un mēs tagad skatāmies pagātnē; un ir skaidrs, ka visi grib atrast vainīgos. Es pilnībā piekrītu, ka no šī viedokļa šis jautājums ir jāizvērtē, tāpēc arī, cik ir zināms, prokuratūra šo konkursu vērtēs, mēģinās izvērtēt, vai šajos nosacījumos ir bijuši kādi pārkāpumi vai nav un vainīgos tad arī meklēsim. Pašreizējā situācijā, tādā, kāda tā ir, līgums ir noslēgts, un es gribētu rosināt, - šie jautājumi tiks izvērtēti attiecīgajās iestādēs, un es domāju, ka

mums vajadzētu virzīties uz priekšu un tiešām tagad diskutēt par jautājumu, kā šī ciparu televīzija tiks ieviesta.

I.Circene

Paldies! Gravas kungs.

U.Grava

Jā. Laikam man ir pilnīgi atšķirīgas domas no klātesošo vairākuma, jo es tiešām neuzskatu, ka katram Latvijas iedzīvotājam, pilsonim automātiski pienākas šis dekoders. Galu galā katrs, vai tas būtu radio.. to nevar uztvert bez šī radio aparāta. Televīziju – vai tā ir analogā vai digitālā, to nevar uztvert bez aparāta. Mēs tagad nevaram garantēt, ka telefona sakari būs – valsts nevar katram nopirkt telefonu. Ja jūs atcerēsieties *Kempmayer* skandālu, pirmā lieta, kāpēc šis skandāls radās, bija, ka tanī koncepcijā bija šie dekoderi ieskaitīti, tikai toreiz *Kempmayer* izdomāja, ka par dekoderu varētu prasīt 100 latus un ka tur būtu 80 miljoni, kas ienāk *Kempmayer* kontā. Tas bija viens no galvenajiem *Kempmayer* skandāla iemesliem. Tagad mēs esam nonākuši pie tā fakta, ka Latvijā ir 800 000 mājokļu, kuriem ir dekoderi vajadzīgi par 40 latiem, tātad teju par 32 miljoniem latu. [*vairāki darba grupas locekļi vienlaicīgi izsaka noliegumu – „, nē”*] Vai 32 miljoni latu ir jāmaksā Latvijas valstij? Nē, jo lielākā daļa cilvēki vai nu paši nepērk, ja viņi lieto citas sistēmas. Un tad jautājums ir, vai tie 50 000 mājokļu, kas to nevar atļauties, vai drīzāk šī nauda būtu izlietojama citādāk. Piemēram, ja Saeima gadu no gada žņaudz Latvijas sabiedrisko radio, žņaudz Latvijas sabiedrisko televīziju, kuri nevar izdzīvot, tad tagad gan televīzija, gan radio būs spiestas samazināt savu apraidi. Būtu labāk, ja tomēr turpinātos Latvijas Radio 1 un Latvijas Radio 2, 3 un 4, ka to varēs sadzirdēt visā Latvijā un tas tikai maksātu varbūt dažus miljonus. Par tām iekārtām izdod 40-50 000 mājokļiem, pareizinot to ar 40 latiem, lai cilvēki varētu redzēt televīziju. Tā, ka ir tomēr jāsalīdzina, kas ir prioritāte. Un Latvijā mēs esam pat tādā situācijā, ka valsts visiem mājokļiem pat elektrību nav ievilkusi.

I.Circene

Paldies, Gravas kungs. Mēs tuvojamies noslēgumam arī šai daļai. Vienīgais, ko es gribētu piebilst, ka problēma ir tā, ka citiem apraides veidiem netiek iedoti 14 miljoni valsts budžeta līdzekļu. Ja mēs vienai apraidei dodam naudu un gala rezultātā ir iespēja.. Ja man ir jāpērk dekoders, jāmaksā par to, es varbūt izvēlos citu veidu – vai satelīta vai kabeļu, vai internetu un tā rezultātā šie 14 miljoni var būt vispār zemē nomesti. Teorētiski tas ir iespējams. Tādēļ, ja mēs sakām A, tad mums ir jāsaaka B un ir jāsaaka C. Ja mēs vienai apraidei dodam naudu, tad mums ir konceptuāli jāparedz, ka, ieguldot šo naudu, tas pakalpojums tiek saņemts. Šinī gadījumā var iznākt, kas tas vispār netiek saņemts. Es domāju, ka neizvērsīsime vairāk šo diskusiju. Ja pa vienam teikumam, tad – jā, jo pēc būtības mēs aicinājām Valsts kontroli, lai uzdotu jautājumus par būtību.

Kota kungs un Kleckina kungs.

E.Kots

Es tikai īsi gribēju pateikt to, ka šī apraide piedāvā iedzīvotājiem vienīgo bezmaksas apraidi. Pārējās visas ir maksas – satelīti, kabeļi, internets. Pārējās visas ir maksas apraides. Otrs – valstij ir vispārējās Mobilizācijas likums, kurā ir iekļauts gan LVRTC, gan Latvijas Televīzija.

I.Circene

Kleckina kungs.

Ā.Kleckins

Te ir viena atšķirība, jo viena lieta ir dot, otra lieta - atņemt iedzīvotājiem iespēju skatīties.

I.Circene

Par to jau ir runa.

A.Ašeradens

Es pilnībā pievienojos Kleckina kunga komentāram. Te ir viena lieta – mēs vienkārši izslēdzam jums apraidi. Mēs runājam šeit par 50 000.

Tas jautājums ir ministrijai. Ieviešot skaidrību, vai jūs nevarat veikt vienu ātru socioloģisku pētījumu, cik mājokļos nebūs pieejams, jo pašlaik tās ir spekulācijas. Ja to novērtētu, tad varētu saprast, cik liela ir problēma un kā to risināt. Es domāju, ka 2010.gadā Latvijas valsts nevar vienkārši cilvēkiem izslēgt televīziju, nevar to darīt.

A.Bergholcs

Šajā sakarā, protams, ir šis jautājums par maznodrošinātajiem, jo šeit mums ir jāsaprot šie kritēriji, lai pateiktu, vai viņš var iegādāties šo dekoderu vai viņš nevar iegādāties. Kritēriji ir dažnedažādākie. Viens ir, teiksim, šie līdzekļi, šie ieņēmumi, kas ir šī maznodrošinātā ģimenes budžets. Tālāk, ja mēs skatāmies, kas ir nepieciešamais iztikas minimums un tā tālāk, un tā tālāk.

Otrs jautājums ir, ka šajā sakarā visprecīzāk var atbildēt uz šo jautājumu par katru šo māsaimniecību var tikai pašvaldības. Tikai caur pašvaldībām ir iespējams precīzi apkopot datus, kas zina šo reālo situāciju, kādi ir šie reālie dzīves apstākļi un vai šo cilvēku kategoriju var pielikt zem šīs, kas varētu iegādāties dekoderi vai kas nevar. Katrā ziņā šādu jautājumu iniciēt Pašvaldību savienībai mēs varētu, bet es pieņemu, ka.. es nevaru pateikt, šeit ir jādiskutē ar Pašvaldību savienību

I.Circene

Paldies! Es domāju, ka mēs varētu arī apkopot visu, ko mēs esam runājuši. Paldies darba grupas locekļiem par interesi un jautājumiem. Paldies Valsts kontrolei, ka radāt iespēju pie mums atnākt. No tā, ko mēs runājam, es domāju, ka mūsu Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija ņemtu vērā to sadaļu, kas saistās ar iespējām izpētīt iespēju tarifu regulācijai, mēs sapratām, ka tas nav viens no šiem sešiem obligāti regulējamiem veidiem, bet, ka šāda iespēja pastāv un ka to mēs runātu ar Juridisko biroju un ar Nacionālo radio un televīzijas padomi utt., bet katrā gadījumā mūsu interese būtu šo iespēju uzlabot, un līdz ar to tas būtu viens no jautājumiem, ieguvumiem. Paldies par informāciju, ko mums sniedzāt. Es gribētu jums novēlēt priecīgus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu, jo mēs tiksimies jaunā kvalitātē, jaunā gadā.

Paldies!

Sēde slēgta plkst. 12:00.